

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים

ליום 30 ביוני, 2007

בלתי מבוקרים

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים ליום 30 ביוני, 2007

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

דף

2-19	דוח הדירקטוריון
20-21	הצהרות לגבי גילוי בדוח הכספי
22	סקירת דוחות כספיים ביניים
23-24	מאזנים - מאוחדים והחברה
25-26	דוחות רווח והפסד - מאוחדים והחברה
27	דוחות על השינויים בהון העצמי
28	דוחות עסקי ביטוח חיים - מאוחדים והחברה
29	דוחות עסקי ביטוח כללי - מאוחדים והחברה
30-37	דוחות על תזרימי המזומנים - מאוחדים והחברה
38-42	פירוט הנכסים וההתחייבויות - מאוחדים והחברה
43-55	באורים לדוחות הכספיים

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

דוח הדירקטוריון לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2007

הננו מתכבדים בזאת להגיש את הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן - "החברה") לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2007 (להלן - "תקופת הדוח").

דוח הדירקטוריון ליום 30 ביוני 2007 סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה בתקופת הדוח. הדוח נערך בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998, ומתוך הנחה שבפני המעיין בו מצוי גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2006.

החברה כפופה להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981 (להלן - חוק הפיקוח) ולתקנות וצווים שהוצאו על פיו, וכן להנחיות המפקח על הביטוח. התקנות כוללות הוראות בדבר ניהול עסקים של חברות ביטוח וביניהן תקנות ההון העצמי המינימלי הנדרש מחברות ביטוח, תקנות ההשקעה, תקנות בדבר החזקת עתודות ביטוח ותביעות תלויות ודרכי חישובן, תקנות בדבר תוכנם, פרטיהם והעקרונות החשבונאיים לעריכתם של הדוחות הכספיים השנתיים והביניים והוראות שהוצאו מכח כל התקנות הנ"ל.

התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון

רכישת שומרה חברה לביטוח בע"מ

ביום 9 באוגוסט, 2007 חתמה החברה על הסכם עם סיני החזקות ביטוח (1993) בע"מ (להלן: סיני) לרכישת 100% ממניות שומרה חברה לביטוח בע"מ, שהינה מבטח מורשה כדין, הפועל בתחומי הביטוח הכללי, ואשר בבעלותה שתי חברות נוספות: סיני סוכנות לביטוח בע"מ ושומרה נדל"ן בע"מ, וזאת כנגד תמורה כוללת של כ- 147 מיליוני ש"ח, וכן לרכישת 100% ממניות סיני מורשי חיתום סוכנות לביטוח (1989) בע"מ (להלן: סיני מורשי חיתום), בתמורה להזרמה של כ- 6 מיליוני ש"ח לסיני מורשי חיתום, לצורך החזר הלוואות בעלים. השלמת העסקה מותלית באישור המפקח על הביטוח והמונה על ההגבלים העסקיים.

רכישת מניות פריזמה

ביום 3 ביולי, 2007 חתמה החברה על הסכם לרכישת 4.99% ממניות פריזמה בית השקעות בע"מ תמורת כ- 46 מיליוני ש"ח. במקביל נחתם הסכם בין חברת הבת - מנורה מבטחים פנסיה לבין פריזמה שוקי הון בע"מ על הסכם לשיתוף פעולה בתחום הפנסיה. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, טרם נתקיימו התנאים המתלים בהסכם, ועל כן טרם הושלמה העסקה.

הנפקת כתבי התחייבות באמצעות מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ

ביום 3 במאי, 2007 פרסמה חברת הבת מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ (להלן: מנורה גיוס הון), תשקיף הנפקה לציבור של עד 200 מיליון תעודות התחייבות בנות 1 ש"ח ע.נ. כל אחת. תמורת הנפקת כתבי ההתחייבות תופקד בחברה, לשימושה, על פי שיקוליה ועל אחריותה. החברה התחייבה לשלם לבעלי תעודות ההתחייבות את הקרן, ההצמדה והריבית, בהתאם לתנאי תעודות ההתחייבות המפורטים בתשקיף כאמור. התחייבותה של החברה בקשר עם תעודות ההתחייבות כאמור, הינה בעלת מעמד שווה לכתבי התחייבות נדחים שהנפיקה ו/או תנפיק החברה, ובעלת מעמד נדחה לעומת שאר התחייבויותיה של החברה כלפי נושיה. ביום 13 במאי 2007 השלימה מנורה גיוס הון הנפקה לציבור של מלוא הכמות המוצעת של תעודות ההתחייבות תמורת 200 מיליוני ש"ח. תעודות ההתחייבות נושאות ריבית שנתית בשיעור של 4.05%, צמודות למדד המחירים לצרכן ועומדות לפירעון ב- 11 תשלומים שנתיים שווים החל מיום 1 ביולי 2012.

לעניין התפתחויות בדבר חשיפה לאישור תובענות שהוגשו כנגד החברה כייצוגיות, ראה ביאור 5 לדוחות הכספיים.

מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד

כללי

1. בחודש אוגוסט 2007 פרסם המפקח על הביטוח טיוטת חוזר שעניינה דיווח על עמלות המשולמות ע"י גופים מוסדיים. מטרת חוזר זה הינה להסדיר את הדיווח של הגופים המוסדיים, בגין תשלום דמי עמילות ועמלות הפצה לבעלי הרישיונות השונים.
2. בחודש אוגוסט 2007 פרסם המפקח על הביטוח חוזר שעניינו מערך הביקורת הפנימית בגוף מוסדי. מטרת החוזר הינה להסדיר את מערך הביקורת הפנימית בגוף מוסדי, בין היתר תוך, קביעת תפקידיו של מערך הביקורת הפנימית, הבטחת אי תלותו, דרכי עבודתו, תנאי כשירות עובדי אגף הביקורת, וחובות הדיווח של המבקר הפנימי ותוך פירוט נוסחה לחישוב היקף שעות מינימאלי הנדרש כנגזרת של היקף פעילות הגוף המוסדי. עוד נקבע בחוזר כי עובדי מערך הביקורת הפנימית לא ימלאו תפקיד נוסף בגוף המוסדי לרבות תפקיד הממונה על תלונות ציבור, זולת הממונה על תלונות העובדים, וכן כי תוכניות העבודה השנתית והרב שנתית יבוססו על סקר סיכונים בכל תחומי פעילות הגוף המוסדי. בנוסף, פורסמה טיוטה שלישית של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(תנאי כשירות למבקרים פנימיים וכללים למניעת ניגוד עניינים), התשס"ז – 2006.
3. בחודש אוגוסט 2007 פרסם המפקח על הביטוח את טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ז- 2007, אשר הועברה לאישור ועדת הכספים של הכנסת. מטרת הטיוטה הינה להסדיר את סוגי ההוצאות שמותר לגוף המוסדי (קופת גמל או מבטח בגין התחייבויות תלויות תשואה) להוציא בשל ביצוע עסקאות בנכסים שבניהולו, כאשר הוצאות אלו לא יכללו במסגרת דמי הניהול אותם הוא גובה מהעמיתים. הטיוטה קובעת, בין היתר, כי תשלומים הנובעים מהשקעה של הגוף המוסדי בעמלות קנייה ומכירה ודמי שמירת ני"ע, בקרנות השקעה, בניירות ערך לא סחירים ובזכויות במקרקעין, וכן עמלות ניהול חיצוני - למנהל תיקים זר, לבעל רישיון מנהל תיקים ולמנהל קרן נאמנות, המשקיעים רוב הנכסים המנוהלים על ידם מחוץ לישראל, יכללו במסגרת הוצאת כאמור, בתנאים ובמגבלות המפורטים בטיוטת התקנות.
4. בחודש אוגוסט 2007 פרסם המפקח על הביטוח חוזר שעניינו ניהול סיכוני אשראי אגב פעילות השקעות. החוזר קובע דרישות המוטלות על דירקטוריון גוף מוסדי וועדות ההשקעה שלו בנוגע למדיניות מתן אשראי אגב פעילות ההשקעות.
5. בחודש אוגוסט 2007 פרסם המפקח על הביטוח חוזר בעניין העמדת אשראי לא סחיר על ידי גופים מוסדיים אשר מטרתו הינה הבטחת קיומם של תמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית, מבנה ותשתית ארגוניים מתאימים ומנגנוני פיקוח ובקרה נאותים לניהול סיכוני אשראי.
6. בחודש יולי 2007 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז – 2007. מטרת התקנות הינה לחזק את תשתית המשטר התאגידי בגופים מבטחים וזאת, בין היתר, באמצעות קביעת כללים להבטחת פעילות התקינה של הדירקטוריון וועדותיו, הבטחת עצמאותו, כשירות חבריו, הרכבו, כללים למניעת ניגודי עניינים, נושאים בהם הדירקטוריון חייב לדון ולהחליט, נוכחות ומניין חוקי בשיבותיו. התקנות מתייחסות לדירקטוריון מבטח ונקבעו בהן הקלות לעניין דירקטוריונים של חברות המנהלות קופות גמל. התקנות נכנסו לתוקף בחודש אוגוסט 2007, אולם לגבי סעיפים מסויימים חלות הוראות מעבר.
7. בחודש יולי 2007 פרסם המפקח על הביטוח חוזר שעניינו הוראות ביצוע ליישום מדד HS-STD Historical Simulation Based Value At Risk (ערך בסיכון על בסיס סימולציה היסטורית). שיטת חישוב זו מהווה מדד

להערכת סיכוני שוק באפיקי חסכון לטווח ארוך, ומבוססת על סימולציה היסטורית המחשבת את הסיכון של תיק ההשקעות הנוכחי אילו נחשף היום לאירועים שהתרחשו בעבר.

8. בחודש יולי 2007 פרסם תזכיר חוק לתיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון מס' 17), התשס"ז – 2007, ותזכיר חוק לתיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 3), התשס"ז – 2007. התזכירים נועדו לתקן אי התאמות בין החוקים השונים שהוחלו במסגרת תיקוני "רפורמת בכר", וכן לתקן קשיים שהתגלו ביישומן של הוראות שונות בחקיקה החדשה וכן בחקיקה שהייתה קיימת ערב תיקוני "רפורמת בכר". במסגרת התזכירים נעשים תיקונים שונים, ובין היתר, הרחבת היקף הסמכויות המוענקות למפקח על הביטוח, ביטול המועצה המייעצת, השוואת הוראות החוק הרלבנטיות לסוכני הביטוח ולמשווקים ויועצים פנסיוניים, הרחבת הגדרת "שליטה" במבטח או בסוכן תאגיד המחייבת היתר שליטה וכן הרחבת הדיווח הנדרש מבעלי היתר השליטה.

9. בחודש יוני 2007 פרסם המפקח על הביטוח טיוטת חוזר שעניינה הוראות בדבר חישוב שווי נכסים לא סחירים של גוף מוסדי יחד עם טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (חישוב שווי נכסים וזקיפת רווחים והפסדים), התשס"ז – 2007. מטרת הטיוטות הינה לוודא כי בטרם קבלת החלטת השקעה בנכס סחיר או לא סחיר כי יש ביכולתו של הגוף המוסדי לקבל את שווי הכלכלי של הנכס בכל זמן נתון. על ועדת ההשקעות של הגוף המוסדי לפקח על נכונות חישוב השווי ולדאוג כי טובתם של העמיתים הקיימים והעתידים נשמרת.

10. בחודש יוני 2007 פרסם המפקח על הביטוח חוזר שעניינו סקירה או ביקורת על ידי רואה חשבון מבקר של דיווחים נלווים של חברות הביטוח. מטרת החוזר הינה להבטיח כי הנתונים הכספיים המדווחים למפקח מהימנים ועקביים, ובהתאם נקבע כי לדוח תקופתי תצורף חוות דעת רו"ח כי הדיווחים הנלווים מבוקרים, ולגבי דוח רבעוני יצורף דוח סקירה של רו"ח.

11. בחודש מאי 2007 פורסמה טיוטה שלישית של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(תנאי כשירות לאקטוארים ולמנהלי סיכונים), התשס"ו - 2006 שמטרתה קביעת תנאי כשירות לאקטואר של מבטח או של קרן פנסיה וכן למנהל סיכונים של מבטח או קרן פנסיה. טיוטת החוזר השנייה בעניין חובת אקטואר לפעול לפי סטנדרטים מקצועיים שנקבעו על ידי איגוד אקטוארי מוכר, וכן טיוטת החוזר השנייה בדבר קריטריונים לצורך קבלת אישור של איגוד אקטוארי מוכר, נותרו ללא שינוי.

12. בחודש מאי 2007 פרסם המפקח על הביטוח חוזר שעניינו אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי. בחוזר זה מפורטות הוראות שמטרתן ליישם את דרישות סעיף 404 של ה- Sox Act, באשר לאחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי וחוות דעת רואה החשבון המבקר לגבי הביקורת של הבקרה הפנימית על דיווח כספי.

13. בחודש מאי 2007 פרסם המפקח על הביטוח טיוטות חוזרים שעניינן עדכון טופס 2-עסקי ביטוח כללי וטופס 3 - התפתחות תביעות תלויות בביטוח כללי. הטיוטה מרחיבה את היקף הדיווחים הנדרשים במסגרת הטפסים הנ"ל.

14. בחודש מאי 2007 פרסם המפקח על הביטוח טיוטת חוזר שעניינה כללים מחמירים לבירור וליישוב תביעות. הטיוטה קובעת כללים לגבי אופן בירור התביעה וטיפול בפניות הציבור, לרבות לוחות זמנים מקוצרים למענה לפניות, כללים לשמירת מידע ומסמכים וחיוב הגופים המוסדיים לאיסוף מידע סטטיסטי לגבי אופן יישוב התביעות על ידם.

15. בחודש מאי 2007 פרסם המפקח על הביטוח חוזר חדש בעניין מידע הנדרש באתר אינטרנט של גוף מוסדי. החוזר מרחיב הוראות קודמות שפורסמו בעניין וכן מחייב את הגופים המוסדיים לפרסם מידע בנוגע למבנה תיק ההשקעות- הרכב אפיקי ההשקעות, היקף הנכסים, שיעור ממוצע של דמי הניהול והעמלות, גובה התשואה הנומינלית ברוטו מצטברת, רשימת נכסים רבעונית וכו', ובנוסף מחייבם לאפשר ללקוחותיהם גישה לנתונים חשבוניתיהם הפנסיוניים ("שירות אחזור מידע פנסיוני").

16. בחודש מאי 2007 פרסם המפקח על הביטוח חוזר בעניין אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בגופים מוסדיים. החוזר הופץ בהמשך לתקן חשבונאות מספר 29 שפורסם בחודש יוני 2006 על ידי המוסד הישראלי

לתקינה בחשבונאות בנוגע לאימוץ תקני ה-IFRS. מטרת החוזר הינה להחיל את הוראות תקני ה-IFRS על הגופים המוסדיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2008. החוזר קובע גילויים שיש לכלול בדוח הדירקטוריון לתקופת הביניים המסתיימת ביום 30 ביוני 2007 ובדוח הכספי לשנה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2007.

17. בחודש אפריל 2007 פרסם המפקח על הביטוח נייר עמדה בעניין חישוב מדד נזילות. נייר העמדה מציע כי הגופים המוסדיים ישתמשו במדד נזילות (שיחושב ויפורסם ע"י אגף שוק ההון) בהתאם לנוסחה אחידה, וזאת בכדי לספק מידע על אמינות ותכיפות התמחור של הנכסים המוחזקים בתיק ההשקעות ולתת אינדיקציה למידת הדיקו והמהימנות של הערכים והתשואות המדווחים.

18. בחודש אפריל 2007 פרסם המפקח על הביטוח טיוטת חוזר בעניין רשימת נכסים רבעונית של גופים מוסדיים. מטרת החוזר הינה לקבוע כללים אחידים לגבי אופן הגשת רשימת הנכסים הרבעונית למפקח וסקירתה על ידי רואה החשבון המבקר של הגוף המוסדי.

ביטוח כללי ובריאות

1. בחודש יולי 2007 פורסמה הצעת חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (תיקון מס' 20) (מספר כלי רכב המעורבים בתאונה), תשס"ז – 2007. בהתאם לתיקון המוצע – במידה ואירעה תאונת דרכים בה היו מעורבים אופנוע אחד או יותר ורכב אחד או יותר שאינו אופנוע, ישלמו המבטחים של הרכב האחר למבטחים של האופנוע 80% מהפיצויים על נזקי גוף שהמבטחים של האופנוע חייבים בתשלומם עקב התאונה, למעט חבות כלפי הולך רגל (כיום שיעור ההשתתפות בחבות של מבטחי הרכב האחר הנו 50%). נוסף על כך, המבטחים של הרכב האחר יהיו חייבים יחד ולהוד כלפי המבטחים של האופנוע ובינם לבין עצמם ישאו בנטל החיוב בחלקים שווים.

2. בחודש יולי 2007 פורסמה הצעת חוק לתיקון פקודת ביטוח רכב מנועי (מס' 17) השתתפות עצמית בביטוח אופנוע, תשס"ז – 2007. בהתאם לתיקון המוצע, מבטח יהיה רשאי להציע שפוליסה למבוטח שהוא נהג אופנוע תכלול תנאי בדבר השתתפות עצמית. שר האוצר הוסמך לקבוע הוראות לעניין השתתפות עצמית, לרבות לעניין סכום מקסימאלי של ההשתתפות העצמית, מקרים בהם לא תחול השתתפות עצמית ומקרים בהם תינתן זכות לנוהג אופנוע לבחור שלא ייכלל לגביו תנאי בדבר השתתפות עצמית.

3. בחודש יולי 2007 פורסם תזכיר לתיקון פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] (תיקון – השתתפות עצמית), תשס"ז. בתזכיר מציע להחיל את עקרון ההשתתפות העצמית גם בענף ביטוח רכב חובה. התזכיר מציע לקבוע כי מבוטח שיבקש לרכוש ביטוח חובה, יוכל לבחור בפוליסה הכוללת השתתפות עצמית או בכזו שאינה כוללת השתתפות עצמית.

4. בחודש מאי 2007 פרסם המפקח על הביטוח טיוטת חוזר שעניינה שימוש בפוליקרף במסגרת יישוב תביעה. הטיוטה קובעת תנאים וכללים לפיהם גופים מוסדיים לא יוכלו לחייב מבוטח או עמית לעבור בדיקת פוליקרף כתנאי לקבלת תשלומים וכן נקבעו תנאים וכללים לעריכת פוליקרף ושימוש בממצאי הבדיקה.

5. בחודש אפריל 2007 פרסם המפקח על הביטוח חוזר שעניינו עדכון הוראות ההסדר בנושא צמצום ניגוד העניינים בפעולות שמאי ביטוח רכב (רכוש וצד ג'). מטרת החוזר החדש, המחליף חוזר קודם מחודש יוני 2002, היא שמירה על המנגנון הקיים וכן קביעת הנחיות נוספות בקשר להגברת השקיפות כלפי המבוטחים והבטחת אי התלות של שמאי הרכב. החוזר קובע, בין היתר, הוראות להרחבת רשימת השמאים, יצירת מנגנון לבחירת שמאי באופן אקראי מתוך הרשימה במקרים בהם למבוטח אין העדפה לשמאי כלשהו, איסור על הגבלת מבוטחים מלפנות ישירות לשמאי חוץ וכן הגבלה על מתן הערות לשמאי שלא במסגרת הליך הערעור למעט הערות טכניות. בנוסף, כולל החוזר הוראות לעניין גילוי למבוטחים, הגברת מעורבותם בכל הקשור להליך בחירת השמאי והוראות בדבר הגברת השקיפות כלפי המבוטחים בהליך שומת הנזק.

1. בחודש אוגוסט 2007 פרסם המפקח על הביטוח חוזר שעניינו פרסום לציבור של הערך הגלום (Embedded Value) בפוליסות ארוכות טווח בחברות ביטוח, המבטל את החוזרים הקודמים בנושא. כחלק ממגמת הפיקוח להגדיל את רמת הגילוי וכלי הניתוח בדיווח התקופתי של חברות הביטוח, נדרשות חברות הביטוח לפרסם את הערך הגלום בפוליסות ארוכות טווח, הכוללות פוליסות חיים ובריאות. גילוי המידע בדבר הערך הגלום, ייעשה על פי הכללים והעקרונות שנקבעו בדוח הוועדה שהוקמה לצורך העניין ואשר צורף לחוזר. כן נקבע בחוזר כי הערך הגלום הינו מידע הצופה פני עתיד, ולפיכך לא תחול לגביו האחריות בהתאם לחוק ניירות ערך וחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), המטילים אחריות לנזק בשל פרט מטעה, בשל כך שלא התממש כולו או חלקו, או שהתממש באופן שונה מכפי שנצפה, ובלבד שהמידע פורסם בהתאם להוראות החוזר. הערך הגלום יפורסם אחת לשנה, עבור השנה המסתיימת ביום 31 בדצמבר בכל שנה, וזאת במסגרת הדוח הרבעוני בגין התקופה המסתיימת ב- 31 במרס בשנה העוקבת.
2. בחודש אוגוסט 2007 פרסם המפקח על הביטוח חוזרים בעניין תיקונים לחוזרי הוראות לניהול קרן חדשה, הוראות לניהול קרן כללית וכן תיקונים להוראות חוזר דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות. התיקונים כוללים, בין היתר, הוראות בקשר עם שינוי מועדי עדכון היתרות הצבורות של מבוטחים על פי התשואה הדמוגרפית של הקרן, למועדי עדכון חודשיים במקום שנתיים, הוראות המאפשרות להציג בתקנון קרן פנסיה כללית מקדמי המרה לפנסיה זקנה, בהתאם לדמי הניהול שגבתה החברה המנהלת ובשיעור מינימאלי של 0.5% לעומת השיעור המינימאלי של 1.5% הקבוע היום.
3. בחודש אוגוסט 2007 פרסם המפקח על הביטוח חוזר פנסיה שמטרתו לקבוע הוראות בדבר מתכונת ואופן דיווח כספי רבעוני של חברה מנהלת של קרן פנסיה ושל קרן הפנסיה שבניהולה. הוראות החוזר חלות מיום פרסומו, אולם נקבעו הוראות מעבר על פיהן, בין היתר, בשנת 2007 חברה מנהלת תערוך דין וחשבון כספי רבעוני בגינה ובגין קרן הפנסיה שבניהולה במתכונת חצי שנתי בלבד, ובדין וחשבון הכספי הרבעוני לשנים 2007 ו- 2008 לא יוצגו נתונים השוואתיים בגין הרבעונים המקבילים לשנת הדיווח הקודמת.
4. בחודש יולי 2007 פרסם המפקח על הביטוח חוזר גמל שמטרתו לקבוע הוראות בדבר מתכונת ואופן דיווח כספי רבעוני של חברה מנהלת של קופת גמל. הוראות החוזר חלות מיום פרסומו, אולם נקבעו הוראות מעבר על פיהן בשנת 2007 חברה מנהלת תערוך דין וחשבון כספי רבעוני במתכונת חצי שנתי בלבד, ובדין וחשבון הכספי הרבעוני לשנים 2007 ו- 2008 לא יוצגו נתונים השוואתיים בגין הרבעונים המקבילים לשנת הדיווח הקודמת.
5. בחודש יולי 2007 פרסם המפקח על הביטוח טיוטת חוזר שעניינה ביטוח משלים לעמיתים בקופות גמל. בטיטה נקבעו הכללים לפיהם חברה מנהלת של קרן פנסיה או של קופת גמל רשאית לרכוש כיסויים ביטוחיים קבוצתיים עבור העמיתים בקופה. במסגרת הטיטה נקבע, בין היתר, לגבי רכישת ביטוח משלים מכספי החברה המנהלת, כי החברה המנהלת תשמש כבעלת פוליסת הביטוח המשלים, הביטוח הקבוצתי המשלים יהיה למקרה מוות או אובדן כושר עבודה בלבד, התשלומים עבור הכיסויים הביטוחיים ייעשו מכספי החברה המנהלת בלבד ולא מכספי קרן הפנסיה או קופת הגמל וכי החברה המנהלת וחברת הביטוח שממנה יירכשו הכיסויים הביטוחיים לא יהיו צדדים קשורים, כהגדרתו של מונח זה בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964. הוראות דומות חלות לגבי רכישת ביטוח חיים קבוצתי מכספי עמיתי קופת הגמל. תחילת החוזר היא החל מיום 01.01.2008.
6. בחודש יולי 2007 פרסם המפקח על הביטוח חוזר שעניינו כללי פרסום תשואה לגופים מוסדיים. מטרת החוזר הינה להסדיר את כללי פרסום התשואה, וקבלת מידע מדויק יותר אודות התשואות שהשיגו הגופים המוסדיים וההשוואות ביניהם, וזאת על מנת לאפשר לצרכן לבצע השוואה בין גופים מוסדיים ולסייע לו להגיע להחלטה מושכלת בדבר השקעתו.
7. בחודש יולי 2007 נחתם ההסכם הקיבוצי הכללי (מסגרת) לביטוח פנסיוני מקיף במשק, אשר תכליתו היא להחיל חובת ביטוח פנסיוני על כל השכירים במשק (להלן: "**ההסכם הקיבוצי**"). שיעורי ההפרשות מהשכר שיש לבטחו על פי ההסכם הקיבוצי, יעלו באופן הדרגתי מדי שנה, החל מכניסתו לתוקף של ההסכם הקיבוצי ועד לשנת 2013. ההסכם הקיבוצי יחול על נשים מגיל 20 וגברים מגיל 21 והחבויות בגינו לא יחולו על מי שפרש מעבודתו בגיל פרישת חובה ומקבל קצבה. השכר המובטח יהיה השכר בפועל אך לא יותר מהשכר הממוצע

במשק. חובת הביטוח הפנסיוני תכנס לתוקף בחלוף 9 חודשי עבודה, אך אם לעובד הסדר ביטוח פנסיוני קודם, תקום החובה לבטחו, בתוקף מיום עבודתו הראשון, כעבור 3 חודשי עבודה. תוקפו של ההסכם הקיבוצי מותנה בהוצאת צו הרחבה, על ידי שר התמ"ת, אשר יחיל את ההסכם הקיבוצי על כלל העובדים השכירים במשק. במידה ויוצא צו הרחבה כאמור, יכנס ההסכם לתוקף ביום 01.01.08. היה ואכן יוצא צו הרחבה כאמור, עשוי הדבר להביא להרחבת השוק הפוטנציאלי שבו פועלת החברה.

8. בחודש יוני 2007 פרסם המפקח על הביטוח טיוטת חוזר שלישית שעניינה העברת כספים בין קופות גמל. טיוטה זו קובעת הוראות טכניות ופרוצדוראליות בדבר אופן העברת הכספים לפי טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות), התשס"ו-2006 (להלן: "תקנות הניוד") שעניינן קביעת כללים שנועדו לאפשר לעמיתים לבצע העברת כספים, באופן קל ופשוט ככל שניתן, בין קופות גמל מאותו סוג (לרבות קרנות פנסיה וקופות ביטוח), ואף העברת כספים בין קופות גמל מסוגים שונים (למעט העברת כספים מקופת גמל לקצבה לקופת גמל שאינה למטרת קצבה) וזאת על ידי הסרת חסמים רגולטורים, הגברת המודעות בקרב העמיתים/מבוטחים ועוד.

9. בחודש יוני 2007 פרסם המפקח חוזר שעניינו ביטול תקבולים למבטח שאינם חלק מדמי הביטוח בתכניות לביטוח חיים. על פי החוזר, דמי הביטוח ברוטו בתכניות לביטוח חיים שאינן כוללות מרכיב חיסכון, יכללו את כל התקבולים שמקבל מבטח, ומבטח לא יגבה מהמבוטח כל תקבול נוסף אחר כגון גורם פוליסה או תת-שנתיות, אלא רק את דמי הביטוח כאמור. הוראות החוזר יחולו על תכניות לביטוח חיים שיימכרו החל מחודש ינואר 2008 ועל תכניות לביטוח חיים קבוצתי שיחודשו לאחר מועד זה.

10. בחודש מאי 2007 פרסם חוזר בדבר דרך חישוב המאזן האקטוארי ומקדמי התקנון של קרן פנסיה. החוזר משנה את מערכת ההנחות העומדת בבסיס חישוב המאזן האקטוארי ומקדמי תקנון קרן הפנסיה, וזאת עקב עלייה בתוחלת החיים והקטנת מקרי הנכות והמוות טרום גיל הפרישה. החברה מצויה בתהליך של בחינת השלכות החוזר על המאזנים האקטואריים של קרנות הפנסיה המנוהלות בקבוצה ועל זכויות העמיתים בקרנות אלו.

11. בחודש אפריל 2007 פרסם המפקח על הביטוח חוזר שעניינו דיווח תשואות שבועיות. החוזר קובע כי על גופים מוסדיים לדווח על התשואות השבועיות במסגרת הדוח החודשי, לגבי התקופות המפורטות בחוזר. עוד קובע החוזר את אופן חישוב הנתונים המדווחים, מבנה הנתונים ואופן ההגשה וכן בקורות על הדוח.

שוק ההון

בתקופת הדוח נמשכה מגמת התחזקות המשק המקומי, כפי שבאה לידי ביטוי בשיעור הצמיחה, שיפור במצב התעסוקה ובמאזן התשלומים.

במחצית השנה הראשונה של שנת 2007 עלה מדד המחירים לצרכן בשיעור של 1.0% בהשוואה לעליה של 1.6% בתקופה המקבילה אשתקד, ברבעון השני של שנת 2007 עלה מדד המחירים לצרכן בשיעור של 1.2% לעומת עליה של 0.9% בתקופה המקבילה אשתקד. רמת הציפיות האינפלציוניות עלתה לגבול העליון של יעד האינפלציה, ובשנת 2007 צפויה האינפלציה להסתכם בשיעור קרוב לגבול היעד העליון, כ- 3.0% לערך.

בתקופת הדוח נמשך התהליך ההדרגתי של הורדת ריבית בנק ישראל. במהלך התקופה ירדה הריבית ב- 1% לרמה של 3.5%. בסוף חודש יולי 2007 התהפכה המגמה ובנק ישראל החל לעלות את הריבית ב 0.25% לרמה של 3.75%.

תקופת הדוח התאפיינה בתנודתיות גבוהה בהתנהגות שערי החליפין. עד אמצע הרבעון השני יוסף השקל מול הדולר באופן ניכר עד לרמה של 3.93, אולם במהלך חודש יוני התהפכה המגמה והשקל פוחד עד סוף הרבעון בכ- 8.0% לרמה של 4.249. בסה"כ בתקופת הדוח פוחד השקל מול הדולר ומול האירו בכ 0.6% ובכ 2.7% בהתאמה.

הגידול בפעילות הריאלית במשק גרם לצמיחת התוצר ברבעון הראשון השנה בקצב שנתי של 6.3%, בהמשך לצמיחה בקצב שנתי של 7.3% ברבעון הרביעי של 2006. כמו כן, על פי מספר אינדיקטורים כלכליים, ביניהם

נתוני המדד המשולב שעלה ברבעון השני בכ 2% בדומה לרבעון הראשון, גם ברבעון השני חלה התרחבות משמעותית במשק.

נתוני צמיחה אלו יחד עם השקט היחסי בתחום המדיני בטחוני, עודפי הנזילות הגדולים בשוקי הכספים וכניסת משקי הבית לשוק ההון באמצעות קרנות הנאמנות, תרמו להמשך האווירה החיובית בשוק ההון המקומי. אווירה זו תמכה בהמשך עליות שערים בשוקי המניות ובשוקי אגרות החוב (תוך ירידת התשואות לרמות שפל), והביאה את הבורסה לרמות שיא חדשות. השיפור בשוק ההון בא לידי ביטוי בהמשך גיוסי הון בהיקפים גדולים בתקופת הדוח, רובם באגרות חוב סחירות ולא סחירות של חברות במשק הישראלי.

בתקופת הדוח עלה מדד המעוף נומינלי של 20.1%, מדד ת"א 100 עלה נומינלי ב- 19.6% ומדד היתר עלה נומינלי ב- 25.2%. בלט במיוחד מדד מניות הנדל"ן שעלה בשיעור של כ- 19.5% וזאת בהמשך לעליות שערים חדות שחוהה הסקטור בשנת 2006.

בשוקי האג"ח, עלה נומינלי מדד אגרות החוב הממשלתיות צמודות המדד בריבית קבועה ב- 5.25%, מדד אגרות החוב הממשלתיות הלא צמודות בריבית קבועה (שחר) עלה נומינלי ב- 2.6%, מדד אגרות החוב הממשלתיות הלא צמודות בריבית משתנה (גילון) עלה נומינלי בכ- 2.8%, ומדד אגרות החוב הקונצרניות צמודות המדד עלה נומינלי בכ- 5.1%.

בשוקי המניות בעולם עלה מדד הדאו ג'ונס ב- 7.6% ומדד ה- S&P 500 עלה בכ- 6.0%. מדדי המניות המובילים באירופה עלו בשיעורים שנעו בין 6.0% ל- 21.0%. שוקי המניות המרכזיים באסיה עלו אף הם כאשר שוק המניות הסיני עלה בכ- 95%. שאר השווקים עלו בין 5.0% ל- 10% במוצע.

לאחר תאריך הדוח, חל שינוי מהותי בשוק ההון, ראה פרק ארועים לאחר תאריך הדוח.

המצב הכספי

<u>31.12.2006</u>	<u>30.06.2006</u>	<u>30.06.2007</u>	<u>נתונים מאזניים במיליוני ש"ח</u>
16,557	15,879	18,414	סה"כ מאזן
13,730	12,888	15,422	סה"כ השקעות
1,191	1,108	1,508	סה"כ הון עצמי
			עתודות ביטוח ותביעות תלויות ביטוח חיים
11,489	10,821	12,501	ברוטו
11,356	10,677	12,365	שייר
141	106	-	מזה עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל
			עתודות ביטוח ותביעות תלויות ביטוח כללי
675	725	812	עתודות ברוטו
537	576	625	עתודות בשייר
1,974	1,963	2,082	תביעות תלויות ברוטו
1,580	1,542	1,664	תביעות תלויות בשייר

הון, קרנות, עודפים וכתבי התחייבות נדחים הסתכמו לתאריך הדוח ב- 2,111 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 1,603 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2006, גידול של 32%.

ההון המינימלי הנדרש

ההון העצמי של החברה כמוגדר בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח – 1998 על תיקוניהן (להלן - "תקנות ההון") גבוהה ב- 392 מיליוני ש"ח מההון העצמי המינימלי הנדרש המתחייב מהתקנות הנ"ל. ההון הראשוני הקיים בהתאם לתקנות ההון גבוהה ב- 1,433 מיליוני ש"ח מההון הראשוני הנדרש. ההון העצמי של מנורה מבטחים פנסיה בע"מ (חברת בת של החברה) עומד אף הוא בדרישות ההון לחברה מנהלת של קרן פנסיה.

דיבידנד

בתקופת הדוח חילקה החברה דיבידנד בסך 50 מיליוני ש"ח. לאחר תאריך הדוח הכריזה החברה על חלוקת דיבידנד בסך 100 מיליוני ש"ח.

תוצאות הפעילות

כללי

הרווח הנקי בתקופת הדוח הסתכם ב- 362 מיליוני ש"ח, וכלל רווח חד פעמי בסך 141 מיליוני ש"ח בגין ביטול העתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים (ראה באור 2 (ב) לדוחות הכספיים). הרווח הנקי בתקופת הדוח לפני הרווח החד פעמי כאמור הסתכם ב- 221 מיליוני ש"ח לעומת 105 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 110%. הרווח הנקי ברבעון השני של שנת 2007 הסתכם ב- 138 מיליוני ש"ח לעומת 26 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 431%. הגידול ברווח נובע בעיקרו מהגידול בהכנסות מהשקעות.

הרווח מעסקי ביטוח כללי בתקופת הדוח הסתכם ב- 149 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך 90 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 66%. הרווח מעסקי ביטוח כללי ברבעון השני של שנת 2007 הסתכם ב- 76 מיליוני ש"ח לעומת 38 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 100%.

הרווח מעסקי ביטוח חיים בתקופת הדוח הסתכם ב- 165 מיליוני ש"ח לעומת רווח של 78 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 111%. הרווח מעסקי ביטוח חיים ברבעון השני של שנת 2007 הסתכם ב- 122 מיליוני ש"ח לעומת 9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בתקופת הדוח הסתכמו כלל ההכנסות מהשקעות ב- 971 מיליוני ש"ח לעומת 402 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 141%. סך ההכנסות מהשקעות ברבעון השני של שנת 2007 עמד על 644 מיליוני ש"ח לעומת 108 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 496%.

<u>נתונים מדוחות העסקים</u>					
<u>במיליוני ש"ח</u>					
<u>1-12/2006</u>	<u>4-6/2006</u>	<u>4-6/2007</u>	<u>1-6/2006</u>	<u>1-6/2007</u>	
					עסקי ביטוח חיים
					פרמיה
1,492	378	392	738	785	
1,384	347	364	679	727	פרמיה בשייר
155	9	122	78	165	רווח
					עסקי ביטוח כללי
					דמי ביטוח
1,779	421	441	962	1,041	
1,399	329	356	756	828	דמי ביטוח בשייר
209	38	76	90	149	רווח
					דוח רווח והפסד
					רווח לפני מס על ההכנסה
441	44	224	183	361	
254	26	138	105	221	רווח לפני פריט מיוחד
254	26	138	105	362	רווח נקי
					תשוואה להון העצמי (בניכוי השפעת פריט מיוחד) (*)
24%	10%	55%	20%	41%	

(*) תשוואה נטו על הון העצמי מחושבת כיהס שבין הרווח הנקי לתקופה לבין הון העצמי לתחילת השנה במונחים שנתיים.

תוצאות תחום פעילות ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

ענף ביטוח חיים

הרווח מעסקי ביטוח חיים בתקופת הדוח הסתכם ב- 165 מיליוני ש"ח לעומת רווח של 78 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 111%. הרווח מעסקי ביטוח חיים ברבעון השני של שנת 2007 הסתכם ב- 122 מיליוני ש"ח לעומת 9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע ברובו מגידול בדמי ניהול בגין פוליסות משתתפות ברווחים ובהכנסות מהשקעות.

הפרמיות בביטוח חיים בתקופת הדוח הסתכמו ב- 785 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 738 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 6%.

הפוליסות שנפדו בתקופת הדוח הגיעו לסך של 248 מיליוני ש"ח בהשוואה לסך של 252 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 2%.

ההכנסות מהשקעות בתקופת הדוח הסתכמו ב- 840 מיליוני ש"ח לעומת הכנסות בסך 326 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 158%. הכנסות מהשקעות ברבעון השני של שנת 2007 הסתכמו ב- 562 מיליוני ש"ח לעומת 85 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 561%.

נתונים עיקריים מדוח עסקי ביטוח חיים (במיליוני ש"ח):

<u>1-12/2006</u>	<u>4-6/2006</u>	<u>4-6/2007</u>	<u>1-6/2006</u>	<u>1-6/2007</u>	
1,492	378	392	738	785	הכנסות מפרמיה
762	85	562	326	840	הכנסות מהשקעות
861	168	528	384	829	גידול בעתודת ביטוח, נטו
760	176	192	383	406	תשלומי תביעות למבוטחים, נטו
318	71	82	149	162	סך הכל הוצאות לתקופה, נטו
155	9	122	78	165	רווח לתקופה

פוליסות משתתפות ברווחים

כספי עתודות הביטוח הנצברים בפוליסות משתתפות ברווחים מושקעים לפי הוראות חוק הפיקוח ותקנותיו. רווחי השקעות אלו נזקפים לזכות המבוטחים לאחר ניכוי דמי ניהול.

עתודות הביטוח בפוליסות המשתתפות ברווחים ליום 30 ביוני 2007 הסתכמו ב- 8,936 מיליוני ש"ח בהשוואה לסך 7,788 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2006, גידול של 15%.

התשואה הריאלית בפוליסות המשתתפות ברווחים בשל פוליסות שהוצאו משנת 1992 ואילך (קרן י') :

<u>4-6/2006</u>	<u>4-6/2007</u>	<u>1-6/2006</u>	<u>1-6/2007</u>	
-1.24%	5.37%	1.67%	9.32%	תשואה ברוטו
-1.18%	4.45%	1.16%	7.65%	תשואה נטו (בניכוי דמי ניהול)

ההכנסות מדמי ניהול בביטוח חיים משתתף ברווחים בתקופת הדוח הסתכמו ב- 124 מיליוני ש"ח לעומת 35 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 254%.

הרכב הנכסים בפוליסות משתתפות ברווחים: (במיליוני ש"ח):

<u>31.12.2006</u>	<u>30.06.2007</u>	
258	48	מזומנים
6,419	7,635	ניירות ערך
566	622	הלוואות
706	655	פקדונות בבנקים
130	132	מבטחי משנה
53	76	פרמיה לגביה
47	43	חייבים
<u>31</u>	<u>23</u>	הוצאות רכישה נדחות
<u>8,210</u>	<u>9,234</u>	

ענף הפנסיה

תוצאות תחום פעילות זה מתייחסות לתוצאות חברה מאוחדת - מנורה מבטחים פנסיה בע"מ.

<u>1-12/2006</u>	<u>4-6/2006</u>	<u>4-6/2007</u>	<u>1-6/2006</u>	<u>1-6/2007</u>	<u>במיליוני ש"ח</u>
174	41	46	79	94	הכנסות מדמי ניהול קרנות פנסיה
8	1	5	3	8	הכנסות אחרות (בעיקר רווחי השקעות)
182	42	51	82	102	סה"כ הכנסות
97	22	23	44	52	הוצאות מכירה, שיווק והנהלה וכלליות
85	20	28	38	50	רווח לתקופה לפני מס
50	11	17	21	30	רווח לתקופה

תוצאות תחומי פעילות הביטוח הכללי

עסקי הביטוח הכללי מחולקים לחמישה תחומי פעילות: רכב רכוש, רכב חובה, רכוש, חבויות ובריאות.

הרווח מעסקי ביטוח כללי בתקופת הדוח הסתכם ב- 149 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך 90 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 66%. הרווח מעסקי ביטוח כללי ברבעון השני של שנת 2007 הסתכם ב- 76 מיליוני ש"ח לעומת 38 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 100%.

הכנסות מהשקעות בתקופת הדוח הסתכמו ב- 114 מיליוני ש"ח לעומת 66 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 73%. הכנסות מהשקעות ברבעון השני של שנת 2007 הסתכמו ב- 71 מיליוני ש"ח לעומת 27 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 163%.

הכנסות מפרמיה ודמים בתקופת הדוח הסתכמו ב- 1,041 מיליוני ש"ח בהשוואה ל- 962 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 8%.

נתונים עיקריים מדוח עסקי ביטוח כללי (במיליוני ש"ח):

<u>1-12/2006</u>	<u>4-6/2006</u>	<u>4-6/2007</u>	<u>1-6/2006</u>	<u>1-6/2007</u>	
1,779	421	441	962	1,041	הכנסות פרמיה ודמים
118	27	71	66	114	הכנסות מהשקעות
(18)	17	8	(58)	(88)	קיטון (גידול) בעתודת ביטוח, נטו
877	226	256	462	490	תביעות ששולמו וגידול בתביעות תלויות, נטו
413	108	103	211	215	סך הכל הוצאות לתקופה, נטו
209	38	76	90	149	רווח לתקופה

דמי הביטוח והרווח לפי תחומי פעילות בביטוח כללי

<u>במיליוני ש"ח</u>						
<u>סה"כ</u>	<u>בריאות</u>	<u>חבויות</u>	<u>רכוש</u>	<u>רכב חובה</u>	<u>רכב רכוש</u>	<u>סה"כ דמי ביטוח</u>
1,041	116	129	255	195	346	1-6/2007
962	112	120	242	187	301	1-6/2006
8%	4%	8%	5%	4%	15%	שיעור השינוי
441	57	51	103	87	143	4-6/2007
421	55	53	104	82	127	4-6/2006
5%	4%	-4%	-1%	6%	13%	שיעור השינוי
1,779	222	213	423	359	562	1-12/2006
						<u>רווח</u>
149	23	28	21	62	15	1-6/2007
90	25	14	9	25	17	1-6/2006
66%	-8%	100%	133%	148%	-12%	שיעור השינוי
76	11	14	10	31	10	4-6/2007
38	14	4	-	11	9	4-6/2006
100%	-21%	250%	-	182%	11%	שיעור השינוי
209	44	46	8	73	38	1-12/2006

תחום פעילות ביטוח רכב חובה

השיפור בתוצאות תחום פעילות זה, נובע ברובו משחרור 50% מרווחי שנת חיתום 2004 אשר עלו על עודפי שנת חיתום 2003 ששוחררו בתקופה המקבילה אשתקד, וכן מביטול הפסד שנרשם אשתקד בגין שנת חיתום 2006 בסך כ- 9 מיליוני ש"ח.

תחום פעילות ביטוח רכוש

תוצאות תחום פעילות זה הושפעו מהגידול בהכנסות מהשקעות ומגידול ברווח החיתומי של ענף מקיף דירות כתוצאה מקיטון ביחס תביעות לפרמיות (LOSS RATIO).

תחום פעילות ביטוחי חבויות

השיפור בתוצאות תחום פעילות זה, נובע ברובו משחרור 50% מרווחי שנת חיתום 2004 אשר עלו על עודפי שנת חיתום 2003 ששוחררו בתקופה המקבילה אשתקד.

תזרים מזומנים

תזרימי המזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת הסתכמו בתקופת הדוח ב- 483 מיליוני ש"ח, ומקורם בתזרימי מזומנים שנבעו מעסקי ביטוח כללי בסך 450 מיליוני ש"ח, בתוספת 41 מיליוני ש"ח שנבעו מפעילות שוטפת אחרת, ובקיצוץ 8 מיליוני ש"ח ששימשו בעסקי ביטוח חיים.

תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה הסתכמו בתקופת הדוח ב- 449 מיליוני ש"ח ומתייחסים לשינויים בהשקעות החופפות להון העצמי ולהתחייבויות לא ביטוחיות וכוללים מזומנים ששימשו לרכישת ניירות ערך בסך 364 מיליוני ש"ח, למתן הלוואות בסך 45 מיליוני ש"ח, לרכישת רכוש קבוע בסך 18 מיליוני ש"ח ולרכישת רכוש אחר בסך 23 מיליוני ש"ח, בקיזוז כמיליון ש"ח שנבעו ממימוש רכוש קבוע.

תזרימי המזומנים נטו שנבעו מפעילות מימון הסתכמו בתקופת הדוח ב- 140 מיליוני ש"ח ומתייחסים למזומנים שנבעו מהנפקת כתבי התחייבות בניכוי הוצאות הנפקה בסך 198 מיליוני ש"ח, בקיזוז מזומנים ששימשו לתשלום דיבידנד בסך 50 מיליוני ש"ח וכ- 8 מיליוני ש"ח ששימשו לפרעון כתבי התחייבות נדחים.

התוצאה הכוללת של הפעילות שתוארה לעיל מסתכמת בעליה ביתרות המזומנים ושווי המזומנים בסך של 174 מיליוני ש"ח. יתרת המזומנים לתאריך הדוח הינה 491 מיליוני ש"ח.

מקורות מימון

יתרת הלוואות לזמן ארוך בגין כתבי התחייבות נדחים שהונפקו ע"י החברה לתאריך הדוח הינה 604 מיליוני ש"ח לעומת 413 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2006.

בחודש מאי 2007 גייסה החברה 200 מיליוני ש"ח באמצעות הנפקת כתבי התחייבות על ידי חברת הבת מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ, ראה התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון לעיל.

לאחר תאריך הדוח, קיבלה החברה הלוואה מחברת האם מנורה החזקות בסך של כ- 400 מיליוני ש"ח.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי (SOX 302)

הנהלות החברה וחברה מאוחדת – מנורה מבטחים פנסיה (להלן – הגופים המוסדיים), בשיתוף עם המנכ"ל ומנהל הכספים של כל אחד מהגופים המוסדיים, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה, את יעילות הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגופים המוסדיים. על בסיס הערכה זו, הסיקו המנכ"לים ומנהלי הכספים של הגופים המוסדיים, כי לתום תקופה זו, הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגופים המוסדיים הנן יעילות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגופים המוסדיים נדרשים לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח של הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 ביוני 2007 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגופים המוסדיים על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגופים המוסדיים על דיווח כספי.

גילוי בדבר אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)

פללי

בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29 "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)" (להלן - התקן). התקן קובע כי חברות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ומחוייבות לדווח על פי תקנותיו, יערכו את דוחותיהן הכספיים בהתאם לתקני ה- IFRS לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2008.

בחודש נובמבר, 2006 פרסמה הנחיה של רשות ניירות ערך (להלן- הרשות) לגבי הגילוי הנדרש בדבר אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן- ההנחיה). ההנחיה קובעת, בין השאר, כי חברה ציבורית תכלול בדוח הדירקטוריון לתקופת הביניים המסתיימת ביום 30 ביוני, 2007 מידע קיים או אומדנים אודות ההשפעה הכמותית של המעבר ל- IFRS על הדוחות הכספיים.

בחודש מאי 2007, פרסם המפקח על הביטוח חוזר שבו הורה לגופים מוסדיים וביניהם חברות הביטוח, לאמץ את כללי ה- IFRS בדומה לחברות ציבוריות במשק.

בחודש יוני, 2007 פרסמה הרשות הבהרה (FAQ) המפרטת את ההיקף והמתכונת הנדרשים באשר למידע הכמותי שיש לתת בדוח הדירקטוריון לתקופה המסתיימת ביום 30 ביוני, 2007. בהתאם ל- FAQ, נדרשת החברה לזהות את הסעיפים בדוחות הכספיים, אשר יושפעו מהמעבר לתקני IFRS, ואשר לגביהם מידת ההשפעה צפויה להיות מהותית.

מהלך אימוץ תקני ה- IFRS

במסגרת הערכות החברה לאימוץ תקני ה- IFRS, נסקרו ומופו תקני ה- IFRS הרלוונטים לחברה, נבחנה ההשפעה הצפויה של יישומם על דוחותיה הכספיים וגובשו עיקרי המדיניות החשבונאית לפי תקני ה- IFRS, שתיושם בדוחות הכספיים של החברה ושל החברות המוחזקות על ידה, לרבות בחינת עיקרי החלופות החשבונאיות האפשריות ובחירת הקלות שיאומצו על ידי החברה מהיישום הרטרואקטיבי של תקני ה- IFRS (בהתאם להוראות IFRS1).

על בסיס מצב הערכות למועד הדיווח ובכפוף לשינויים העלולים לנבוע מהמשך תהליך איסוף המידע והתאמות לתקני IFRS ולשינויים העלולים לנבוע מהתפתחויות ביחס לפרשנות תקני ה- IFRS, מציגה החברה את אומדן ההשפעות הכספיות המהותיות של המעבר בין דיווח לפי כללי חשבונאות מקובלים בישראל לדיווח לפי תקני IFRS על סעיפים במאזן המאוחד ליום 1 בינואר, 2007 (מועד המעבר לדיווח לפי תקני IFRS) (להלן- מאזן הפתיחה), על הסעיפים במאזן המאוחד ליום 30 ביוני, 2007 שהשפעת המעבר עליהם שונה באופן מהותי מהשפעת המעבר עליהם במאזן הפתיחה. כמו כן, מציגה החברה את הסעיפים שהשפעת המעבר עליהם הינה מהותית בדוח על השינויים בהון העצמי ליום 30 ביוני, 2007 ובדוח רווח והפסד המאוחד לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה באותו תאריך.

מאחר ואישור הדוחות הכספיים הראשונים בהם ייושמו תקני ה- IFRS יהיה בעתיד, יתכן והדירקטוריון ימצא לנכון לשנות את המדיניות החשבונאית עליה מבוסס המידע.

יודגש, כי המידע שלהלן אינו סקור ואינו מבוקר על ידי רואה החשבון המבקר של החברה.

אומדני ההתאמות המהותיות בסעיפי המאזן המאוחד

30 ביוני 2007			1 בינואר 2007					
תקני IFRS	השפעת המעבר לתקני IFRS	תקינה ישראלית	תקני IFRS	השפעת המעבר לתקני IFRS	תקינה ישראלית			
אלפי ש"ח						באור		
								השקעות
7,691,293	(4,745,827)	12,437,120	6,457,544	(4,585,886)	11,043,430	7		ניירות ערך
5,929,272	4,753,695	1,175,577	5,619,030	4,589,260	1,029,770	7		הלוואות
24,740	-	24,740	25,770	6,018	19,752	1		מקרקעין להשכרה
								רכוש קבוע
57,671	-	57,671	50,707	(110,919)	161,626	2		רכוש קבוע אחר
								סכומים לקבל
62,726	(28,042)	90,768	114,175	(22,263)	136,438	3,6		חייבים ויתרות חובה
								רכוש אחר
703,615	28,024	675,591	691,609	132,748	558,861	2,3		רכוש אחר
25,955	16,786	9,169	27,134	18,081	9,053	5,6,8,9		מסים נדחים לקבל
	24,636			27,039				סה"כ נכסים
								התחייבויות לזמן ארוך
172,663	10,847	161,816	163,257	6,713	156,544	1,6,7		התחייבויות בגין מסים נדחים
								התחייבויות בשל סיום יחסי עובד-מעביד
68,240	68,240	-	68,630	68,630	-	9		
								עתודות ביטוח ותביעות תלויות
12,325,451	(65,727)	12,391,178	11,183,036	(61,012)	11,244,048	9		עתודת ביטוח חיים
								עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים
-	-	-	-	(141,358)	141,358	4		
2,102,454	20,254	2,082,200	1,994,492	20,494	1,973,998	5		תביעות תלויות בביטוח כללי
								התחייבויות אחרות
479,532	(12,550)	492,082	427,519	(8,769)	436,288	6,9		זכאים ויתרות זכות
1,511,088	3,572	1,507,516	1,332,995	142,341	1,190,654			הון עצמי
	24,636			27,039				סה"כ הון והתחייבויות

אומדני ההתאמות המהותיות בדוח רווח והפסד המאוחד

לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2007				
תקני IFRS	המעבר לתקני IFRS השפעת	תקינה ישראלית	באור	
אלפי ש"ח				
165,109	(294)	165,403	7,8,9	רווח מעסקי ביטוח חיים
123,700	(24,937)	148,637	5,7,8,9	רווח מעסקי ביטוח כללי
17,935	1,558	16,377	7,9	הכנסות מהשקעות ואחרות
50,659	292	50,367	9	הכנסות, נטו מניהול קרנות פנסיה
1,819	(98)	1,917	9	הוצאות הנהלה וכלליות שלא נכללו בדוחות עסקי ביטוח
131,125	(8,663)	139,788	5,7,8,9	הפרשה למסי הכנסה ורווח
-	(141,358)	141,358	4	פריט מיוחד-ביטול עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים
206,167	(155,978)	362,145		רווח נקי לתקופה

אומדני ההתאמות המהותיות בדוח על השינויים בהון העצמי

באלפי ש"ח					
סה"כ	עודפים	קרנות הון	הון מניות	באור	
1,190,654	783,602	148,182	258,870		יתרה כפי שהוצגה בדוחות הכספיים ליום 1 בינואר, 2007 לפי תקני חשבונאות מקובלים בישראל
4,717	4,717	-	-	1	הצגת נדל"ן להשקעה לפי עלות נחשבת
141,358	141,358	-	-	4	ביטול עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים
(13,309)	(13,309)	-	-	5	הפרשה להוצאות עקיפות בתביעות תלויות בביטוח כללי
-	(31,398)	31,398	-	7	רווח שטרם מומש בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה
2,132	2,132	-	-	7	שערוך ניירות ערך לא סחירים לפי שווי הוגן
9,403	(9,265)	18,668	-	8	תשלום מבוסס מניות
(1,960)	(1,960)	-	-	9	הטבות לעובדים בניכוי השפעת המס
1,332,995	875,877	198,248	258,870		יתרה ליום 1 בינואר, 2007 כפי שמוצגת בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני, 2007 לפי תקני IFRS
362,145	362,145	-	-		רווח לתקופה לפי תקני חשבונאות מקובלים בישראל
(141,358)	(141,358)	-	-	4	ביטול רווח מפריט מיוחד
156	156	-	-	5	הפרשה להוצאות עקיפות בתביעות תלויות בביטוח כללי
-	(20,186)	20,186	-	7	רווח שטרם מומש בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה
2,840	2,840	-	-	7	שערוך ניירות ערך לא סחירים לפי שווי הוגן
996	(744)	1,740	-	8	תשלום מבוסס מניות
3,314	3,314	-	-	9	הטבות לעובדים בניכוי השפעת המס
(50,000)	(50,000)	-	-		דיבינד ששולם
1,511,088	1,032,044	220,174	258,870		יתרה כפי שמוצגת בדוחות הכספיים ליום 30 ביוני, 2007 לפי תקני IFRS

באורים לאומדני השפעת המעבר לתקינה בינלאומית

- 1. נדל"ן להשקעה** – על פי תקני ה-IFRS יוצג נדל"ן להשקעה על פי עלות או על פי שווי הוגן. החברה בחרה להציג לפי עלות. בנוסף, בחרה החברה ליישם את ההקלה שנקבעה ב-IFRS 1, המאפשרת הצגת נדל"ן להשקעה לפי שווי הוגן כעלות נחשבת החל מיום 1 בינואר, 2007. בהתאם לכך הציגה החברה באופן חד פעמי את יתרת המקרקעין להשכרה בספריה נכון ליום 1 בינואר, 2007, לפי שוויים הוגן, אשר נקבע בהתבסס על הערכות שמאי מקרקעין מוסמך. מאותו מועד מטופלת יתרת המקרקעין להשכרה על פי שיטת העלות. לאור האמור לעיל, רשמה החברה ביום 1 בינואר, 2007 גידול במקרקעין להשכרה בסך של כ- 6,018 אלפי ש"ח, גידול בעתודה למס בסך של כ- 1,301 אלפי ש"ח וגידול בעודפים לאותו מועד בסך של כ- 4,717 אלפי ש"ח. השפעה זו קיבלה ביטוי במסגרת אימוץ תקני חשבונאות מספר 16, 27 ו- 28 בישראל החל מיום 1 בינואר, 2007, ראה גם ביאור 1.ג.2. לדוחות הכספיים.
- 2. תוכנות מחשב ועלויות פיתוח תוכנה שהונו** – על פי תקני ה-IFRS, תוכנות מחשב ועלויות פיתוח תוכנה שהונו ושאינן מהוות חלק מהחומרה המתייחסת אליהם, יסווגו כרכוש אחר. לאור האמור לעיל, רשמה החברה גידול ברכוש אחר וקיטון ברכוש קבוע אחר בסך 110,919 אלפי ש"ח נכון ליום 1 בינואר, 2007, ובסך 121,630 אלפי ש"ח נכון ליום 30 ביוני, 2007. השפעה זו קיבלה ביטוי במסגרת אימוץ תקני חשבונאות מספר 27 ו- 30 בישראל החל מיום 1 בינואר, 2007, ראה גם באור 4.ג.2. לדוחות הכספיים.
- 3. הוצאות מראש** – על פי תקני ה-IFRS, נכסים אשר ההטבה הכלכלית העתידית בגינם הינה קבלה של סחורות או שירותים, יסווגו כרכוש אחר. לאור האמור לעיל, רשמה החברה גידול ברכוש אחר וקיטון בחייבים ויתרות חובה בסך 21,829 אלפי ש"ח נכון ליום 1 בינואר, 2007 ובסך 28,024 אלפי ש"ח נכון ליום 30 ביוני, 2007.
- 4. עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים** – בהתאם לחוזר המפקח על הביטוח מחודש פברואר 2007, בוטלה ברבעון הראשון של שנת 2007 העתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים. רישום ביטול העתודה נעשה דרך דוח רווח והפסד כפריט מיוחד (ראה באור 2.ב. לדוחות הכספיים). על פי תקני ה-IFRS, יש להציג את ביטול העתודה כתיאום ליתרת הפתיחה של העודפים ביום המעבר. לאור האמור לעיל, ביטלה החברה את יתרת העתודה נכון ליום 1 בינואר, 2007 בסך 141,358 אלפי ש"ח, כנגד העודפים.
- 5. הפרשה להוצאות עקיפות ליישוב תביעות בביטוח כללי** – בהתאם להנחיות המפקח על הביטוח, החל מהדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2006, נכללו בהפרשות לתביעות תלויות בביטוח כללי, הפרשות להוצאות עקיפות ליישוב תביעות המתייחסות לפוליסות שהונפקו בגין שנת חיתום 2006 ואילך. עם המעבר לתקינה הבינלאומית, הושלם אומדן ההפרשה גם בגין שנות החיתום שקדמו לשנת 2006. כתוצאה מכך, רשמה החברה נכון לימים 1 בינואר, 2007 ו- 30 ביוני, 2007 בהתאמה, גידול בתביעות התלויות בסך 20,494 אלפי ש"ח ו- 20,254 אלפי ש"ח, גידול במסים נדחים לקבל בסך 7,185 אלפי ש"ח ו- 7,101 אלפי ש"ח, וקיטון בעודפים בסך 13,309 אלפי ש"ח ו- 13,153 אלפי ש"ח.
- 6. נכסים והתחייבויות בגין מסים נדחים לזמן קצר** – על פי תקני ה-IFRS, נכסים / התחייבויות בגין מסים נדחים מסווגים כנכסים / התחייבויות לזמן ארוך, גם אם מועד מימושם צפוי להיות בזמן הקצר. לאור האמור לעיל, רשמה החברה נכון לימים 1 בינואר, 2007 ו- 30 ביוני, 2007 בהתאמה, גידול במסים נדחים לקבל וקיטון בחייבים ויתרות חובה בסך 434 אלפי ש"ח ו- 18 אלפי ש"ח וגידול בהתחייבויות בגין מסים נדחים וקיטון ביתרת זכאים ויתרות זכות בסך 4,170 אלפי ש"ח ו- 7,951 אלפי ש"ח.
- 7. מכשירים פיננסיים** – על פי תקני ה-IFRS, הטיפול החשבונאי בהשקעות במכשירים פיננסיים מבוסס על סיווגם לאחת מארבע הקבוצות שלהלן:
  - א. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.
  - ב. השקעות המוחזקות לפידיון.
  - ג. הלוואות ויתרות חובה.
  - ד. נכסים פיננסיים זמינים למכירה. נכסים אלו נמדדים לפי שווי הוגן והשינוי בערך הנכסים נזקף לקרן הון.

הטיפול בהתחייבויות פיננסיות מבוסס על סיווגן לאחת משתי הקבוצות שלהלן:
א. התחייבויות פיננסיות הנמדדות לפי שווי הוגן.
ב. התחייבויות פיננסיות הנמדדות לפי עלות מתואמת.

להלן פירוט הסיווגים עליהם החליטה החברה:

- א. נכסים הכלולים בתיקי ההשקעה של פוליסות משתתפות ברווחי השקעה סחירים ובלתי סחירים – סווגו כנכסים פיננסים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. משמעות הבחירה בסיווג זה הינה כי לא יחול שינוי במעבר לדיווח על פי כללי ה-IFRS ביחס למצב הקיים כיום, זאת לאור העובדה, כי על פי הוראות המפקח על הביטוח, נכסים אלה נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. בנוסף, שיטה זו יוצרת הקבלה (Match) מלאה בין הנכסים להתחייבויות.
- ב. נכסי נוסטרו סחירים ולא סחירים המהווים נגזרים, או הכוללים נגזרים משובצים – סווגו כנכסים פיננסים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. השינוי ביחס למצב הקיים כיום בא לידי ביטוי במדידת הנכסים שאינם סחירים בקבוצה זו לפי שווי הוגן.
- ג. נכסי נוסטרו לא סחירים הכוללים: אג"ח ח"ץ, אג"ח אחר שאינו אג"ח להמרה, הלוואות ופקדונות – סווגו כהלוואות ויתרות חובה והוצגו לפי עלות מופחתת. אין שינוי ביחס לטיפול הנהוג כיום בנכסים אלה, למעט מיון יתרות אג"ח לא סחירים מסעיף ניירות ערך לסעיף הלוואות בסך 4,589,260 אלפי ש"ח נכון ליום 1 בינואר, 2007 ו-4,753,695 אלפי ש"ח נכון ליום 30 ביוני, 2007.
- ד. נכסי נוסטרו אחרים שאינם נכללים בסעיפים ב' ו-ג' לעיל הכוללים, בין השאר, מניות סחירות ובלתי סחירות ואג"ח סחירות – סווגו כנכסים פיננסים זמינים למכירה הנמדדים בשווי הוגן הנזקף לקרן הון. משמעות הסיווג לקבוצה זו הינה כי השינויים בשווי הנכסים נזקפים לקרן הון עד למועד מימושם, וזאת בשונה מהמצב הקיים כיום, בו נזקפים השינויים לרווח והפסד ללא קשר למועד המימוש.
- ה. התחייבויות פיננסיות – הוצגו לפי עלות מתואמת, ללא שינוי ביחס למצב כיום.

כל המכשירים הפיננסיים בחברה מאוחדת מנורה מבטחים פנסיה בע"מ (להלן-מבטחים פנסיה) הוצגו בשווי הוגן דרך רווח והפסד בדומה למצב כיום. לפיכך, למעבר לדיווח על פי כללי ה-IFRS אין השפעה על מבטחים פנסיה.

לאור האמור לעיל, רשמה החברה נכון ליום 1 בינואר, 2007 גידול בניירות ערך בסך 3,374 אלפי ש"ח, גידול בקרן הון, נטו לאחר השפעת מס בסך 31,398 אלפי ש"ח, קיטון ביתרת עודפים, נטו לאחר השפעת מס בסך 29,266 אלפי ש"ח וגידול בהתחייבויות בגין מסים נדחים בסך 1,242 אלפי ש"ח. נכון ליום 30 ביוני, 2007 רשמה החברה גידול בניירות ערך בסך 7,868 אלפי ש"ח, גידול בקרן הון, נטו לאחר השפעת מס בסך 51,584 אלפי ש"ח, קיטון ביתרת עודפים, נטו לאחר השפעת מס בסך 46,612 אלפי ש"ח וגידול בהתחייבויות בגין מסים נדחים בסך 2,896 אלפי ש"ח. לתקופה ינואר עד יוני 2007 רשמה החברה קיטון ברווח מעסקי ביטוח כללי בסך 25,757 אלפי ש"ח, קיטון ברווח מעסקי ביטוח חיים בסך 765 אלפי ש"ח, קיטון בהכנסות מהשקעות בדוח רווח והפסד בסך 924 אלפי ש"ח וקיטון בהוצאות המס בסך 10,100 אלפי ש"ח.

יודגש כי הנתונים שהובאו לעיל הינם אומדנים המבוססים על חישוב ידני, ולכן ייתכן כי עם השלמת תהליך המיכון, יחולו בהם שינויים. בנוסף, השפעת המעבר לדיווח על פי תקני ה-IFRS המוצגת בסעיף זה מתעלמת מסוגיית ייחוס הכנסות מהשקעות לצבירה בענפי חביות, וזאת מאחר וטרם נתקבלה הנחיית המפקח על הביטוח בעניין זה.

8. **תשלומים מבוססי מניות** - בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל, יש להכיר בעסקאות תשלום מבוסס מניות המסולקות במניות רק על הענקות שבוצעו לאחר ה-15 במרס, 2005 אך טרם הבשילו עד ליום 1 בינואר, 2006. על פי הוראות IFRS 2, יש להכיר בעסקאות תשלום מבוסס מניות המסולקות במניות שהוענקו לאחר 7 בנובמבר, 2002. בחודש אוגוסט 2003 אושר הסכם העסקה למנכ"ל החברה. כחלק מההסכם שאושר, הקצתה החברה 4% מהונה המונפק למנכ"ל ללא תמורה. המניות ניתנות להמרה למניות חברת האם מגורה החזקות לפי יחס המרה שנקבע בהסכם. לאור האמור לעיל, רשמה החברה נכון לימים 1 בינואר, 2007 ו-30 ביוני, 2007 בהתאמה, גידול בקרן הון בסך 18,668 אלפי ש"ח ו-20,408 אלפי ש"ח, קיטון בעודפים בסך 9,265 אלפי ש"ח ו-10,009 אלפי ש"ח וגידול במסים נדחים לקבל בסך 9,403 אלפי ש"ח ו-10,399 אלפי ש"ח.

9. **התחייבויות בגין סיום יחסי עובד-מעביד** - על פי כללי החשבונאות המקובלים בישראל, ההפרשה לפיצויים מחושבת לפי שכרם האחרון של העובדים, בהנחה שכלל העובדים היו מפוטרם בתאריך המאזן (SHUT DOWN METHOD). על פי תקני ה-IFRS, הפרשה לפיצויים מחושבת על בסיס אקטוארי אשר מביא בחשבון את משך העבודה הצפוי של העובדים, את ערך הזמן, את הצפי לעליית השכר עד לפרישה, ואת האפשרות שעובדים יפרשו בתנאים שלא יזכו אותם בפיצויים. בנוסף, על פי תקני ה-IFRS, יעודות לסיום יחסי עובד-מעביד, המופקדות בחברה, אינן מהוות נכסי תוכנית ומוצגות בקיזוז מעתודות ביטוח חיים. כתוצאה מכך, רשמה החברה נכון ליום 1 בינואר, 2007 גידול בעתודות לפיצויים בסך 64,031 אלפי ש"ח, קיטון בעתודות ביטוח חיים בסך 61,012 אלפי ש"ח, גידול במסים נדחים לקבל בסך 1,059 אלפי ש"ח וקיטון בעודפים בסך 1,960 אלפי ש"ח. נכון ליום 30 ביוני, 2007 רשמה החברה גידול בעתודות לפיצויים בסך 63,641 אלפי ש"ח, קיטון בעתודות ביטוח חיים בסך 65,727 אלפי ש"ח, קיטון במסים נדחים לקבל בסך 732 אלפי ש"ח וגידול בעודפים בסך 1,354 אלפי ש"ח.

10. **דיבידנד שהוכרז** - על פי כללי החשבונאות המקובלים בישראל, ניתן גילוי בדבר דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן ולפני מועד אישור הדוחות הכספיים כמרכיב נפרד במסגרת דוח על השינויים בהון העצמי בסעיף "דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן", וכן ניתן באור דוחות הכספים בנדון. על פי תקני ה-IFRS, ייכלל גילוי בביאורים בלבד.

אירוע מהותי לאחר תאריך הדוח

בסוף חודש יולי ובמהלך חודש אוגוסט 2007 החלו ירידות משמעותיות בשווקי ההון בעולם, אשר הביאו בעקבותיהם לירידות שערים גם בשוק ההון בישראל. לשינויים בשווקי ההון השפעה מהותית על רווחיותה של החברה. לאור העובדה כי לא ניתן להעריך את ההתפתחויות הצפויות בשוק ההון, מוקדם להעריך, בשלב זה, את ההשלכות על תוצאותיה העסקיות של החברה.

הדירקטוריון מביע תודתו להנהלת החברה, למנהליה ועובדיה על עבודתם ותרומתם.

ארי קלמן
מנהל כללי וחבר הדירקטוריון

מנחם גורביץ'
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 30 באוגוסט 2007

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

30 באוגוסט, 2007

הצהרה

אני, ארי קלמן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני, 2007 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של חברת הביטוח; וכן -
  - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות תאגידים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) הערכנו את היעילות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי היעילות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן -
  - (ג) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן -
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברה הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן -
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

ארי קלמן
מנהל כללי וחבר דירקטוריון

מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

30 באוגוסט, 2007

הצהרה

אני, שי קומפל, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני, 2007 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של חברת הביטוח; וכן -
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות תאגידים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) הערכנו את היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי היעילות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן -
  - (ג) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן -
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברה הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן -
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

שי קומפל,
משנה למנהל כללי
ומנהל אגף חשבות וכספים

לכבוד
הדירקטוריון של
מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

א.ג.,

הנדון: סקירת דוחות כספיים ביניים בלתי מבוקרים
לתקופות של ששה ושלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2007

לבקשתכם, סקרנו את הדוחות הכספיים הביניים של מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן - החברה) ושל החברה והחברות המאוחדות שלה ליום 30 ביוני, 2007 הכוללים את המאזנים ליום 30 ביוני, 2007 ואת דוחות הרווח וההפסד, הדוחות על השינויים בהון העצמי, דוחות עסקי הביטוח והדוחות על תזרימי המזומנים לתקופה של ששה ושלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. סקירתנו נערכה בהתאם לנהלים שנקבעו על-ידי לשכת רואי חשבון בישראל. הנהלים כללו, בין השאר: קריאת הדוחות הכספיים הביניים הנ"ל, קריאת פרוטוקולים של אסיפות בעלי המניות, של ישיבות הדירקטוריון וועדותיו ועריכת בירורים עם האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים.

מאחר והסקירה שנערכה היא מצומצמת בהיקפה ואינה מהווה בדיקה בהתאם לתקני ביקורת מקובלים, אין אנו מחוויים דעה על דוחות הכספיים הביניים.

בביצוע סקירתנו לא בא לידיעתנו דבר המצביע על כך שיש צורך בשינויים מהותיים בדוחות הכספיים האמורים, כדי שיוכלו להיחשב כדוחות שהוכנו על-פי כללי חשבונאות דיווח ועריכה, אשר נקבעו על-פי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, ובהתאם לתקנות שהותקנו על-פיו.

הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 5(א) לדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה לאישור תובענות כייצוגיות.

החברה			מאוחד			
ליום	ליום	ליום	ליום	ליום	ליום	
31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני	
2006	2006	2007	2006	2006	2007	
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח מדווחים						
303,690	317,955	449,272	316,736	368,080	490,817	השקעות מזומנים ושווי מזומנים
10,858,109	10,003,919	12,244,730	11,043,430	10,145,017	12,437,120	ניירות ערך
1,029,770	952,562	1,175,577	1,029,770	952,562	1,175,577	הלוואות ופקדונות בבנקים:
1,319,970	1,401,407	1,293,761	1,319,970	1,401,407	1,293,761	הלוואות פקדונות בבנקים
2,349,740	2,353,969	2,469,338	2,349,740	2,353,969	2,469,338	
669,276	(* 634,330)	694,894	-	-	-	השקעה בחברות מאוחדות
19,752	(* 20,514)	24,740	19,752	(* 20,514)	24,740	מקרקעין להשכרה
14,200,567	13,330,687	15,882,974	13,729,658	12,887,580	15,422,015	סה"כ השקעות
92,532	(* 92,476)	93,601	92,532	(* 92,476)	93,601	רכוש קבוע, נטו
(* 44,240)	(* 41,190)	51,738	(* 50,707)	(* 47,309)	57,671	בניני משרד רכוש קבוע אחר
136,772	133,666	145,339	143,239	139,785	151,272	סה"כ רכוש קבוע, נטו
247,687	267,505	294,233	247,687	267,505	294,233	סכומים לקבל חברות ביטוח ותווכני ביטוח:
417,522	445,944	447,505	417,522	445,944	447,505	חלקם של מבטחי משנה בעתודות ביטוח
44,287	49,557	24,057	44,287	49,557	24,057	חלקם של מבטחי משנה בתביעות תלויות חשבונות אחרים
709,496	763,006	765,795	709,496	763,006	765,795	
401,559	489,237	515,142	401,559	489,237	515,142	פרמיות לגבייה
136,179	193,125	88,551	136,438	196,416	90,768	חייבים ויתרות חובה
1,247,234	1,445,368	1,369,488	1,247,493	1,448,659	1,371,705	סה"כ סכומים לקבל
625,127	622,842	632,151	625,127	622,842	632,151	הוצאות רכישה נדחות ורכוש אחר
102,888	108,884	121,935	102,888	108,884	121,935	בביטוח חיים
29,886	27,187	30,304	29,886	27,187	30,304	בביטוח כללי בביטוח מפני מחלות ואשפוז
757,901	758,913	784,390	757,901	758,913	784,390	
(* 110,651)	(* 89,041)	121,341	(* 669,780)	(* 642,808)	675,591	רכוש אחר
8,642	1,412	8,659	9,053	1,732	9,169	מסים נדחים
877,194	849,366	914,390	1,436,734	1,403,453	1,469,150	סה"כ הוצאות רכישה נדחות ורכוש אחר
16,461,767	15,759,087	18,312,191	16,557,124	15,879,477	18,414,142	

(* סווג מחדש.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

החברה			מאוחד			
ליום 31 בדצמבר 2006	ליום 30 ביוני 2006	ליום 30 ביוני 2007	ליום 31 בדצמבר 2006	ליום 30 ביוני 2006	ליום 30 ביוני 2007	
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח מדווחים						
1,190,654	1,107,931	1,507,516	1,190,654	1,107,931	1,507,516	הון עצמי
412,529	425,633	603,821	412,529	425,633	603,821	התחייבויות לזמן ארוך
156,544	168,375	161,816	156,544	168,375	161,816	כתבי התחייבות נדחים מסים נדחים
569,073	594,008	765,637	569,073	594,008	765,637	סה"כ התחייבויות לזמן ארוך
						עבודות ביטוח ותביעות תלויות
						ביטוח חיים:
11,244,048	10,624,001	12,391,178	11,244,048	10,624,001	12,391,178	עבודה לסיכונים יוצאים מן הכלל
141,358	106,249	-	141,358	106,249	-	תביעות תלויות
103,489	90,550	110,054	103,489	90,550	110,054	
11,488,895	10,820,800	12,501,232	11,488,895	10,820,800	12,501,232	סה"כ התחייבויות ביטוחיות בביטוח חיים
						ביטוח כללי:
675,346	725,127	812,369	675,346	725,127	812,369	עבודה לסיכונים שטרם חלפו
1,973,998	1,963,372	2,082,200	1,973,998	1,963,372	2,082,200	תביעות תלויות
2,649,344	2,688,499	2,894,569	2,649,344	2,688,499	2,894,569	סה"כ התחייבויות ביטוחיות בביטוח כללי
14,138,239	13,509,299	15,395,801	14,138,239	13,509,299	15,395,801	סה"כ עבודות ביטוח ותביעות תלויות
						התחייבויות אחרות
						חברות ביטוח ותוכני ביטוח:
175,809	183,511	171,219	175,809	183,511	171,219	פקדונות של מבטחי משנה
47,061	59,546	81,887	47,061	59,546	81,887	חשבונות אחרים
222,870	243,057	253,106	222,870	243,057	253,106	
340,931	304,792	390,131	436,288	425,182	492,082	זכאים ויתרות זכות
563,801	547,849	643,237	659,158	668,239	745,188	סה"כ התחייבויות אחרות
16,461,767	15,759,087	18,312,191	16,557,124	15,879,477	18,414,142	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

שי קומפל משנה למנהל כללי ומנהל אגף חשבות וכספים	ארי קלמן מנהל כללי וחבר דירקטוריון	מנחם גורביץ יו"ר הדירקטוריון	30 באוגוסט, 2007 תאריך אישור הדוחות הכספיים
---	--	---------------------------------	--

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2006	2007	2006	2007	
מבוקר	בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח מדווחים (למעט נתוני רווח למניה)					
155,458	9,318 (*)	122,280	78,484 (*)	165,403	הועבר מדוחות עסקי ביטוח:
208,569	37,969	76,060	90,055	148,637	רווח מעסקי ביטוח חיים
					רווח מעסקי ביטוח כללי
364,027	47,287	198,340	168,539	314,040	סה"כ רווח מעסקי ביטוח
29,453	(3,576)	10,511	10,346	16,377	הכנסות (הוצאות) שלא נכללו בדוחות עסקי ביטוח:
(22,316)	(10,886)	(9,618)	(17,119)	(13,374)	הכנסות (הפסדים) מהשקעות ואחרות
85,384	20,069	28,676	37,790	50,367	הוצאות ריבית בגין התחייבויות לזמן ארוך
					הכנסות, נטו מניהול קרנות פנסיה
92,521	5,607	29,569	31,017	53,370	
(5,317)	(833)	(1,069)	(1,611)	(1,917)	הוצאות הנהלה וכלליות שלא נכללו בדוחות עסקי ביטוח
(9,798)	(7,583) (*)	(2,450)	(15,166) (*)	(4,900)	הוצאות הפחתת רכוש אחר
77,406	(2,809)	26,050	14,240	46,553	
441,433	44,478	224,390	182,779	360,593	רווח לפני מסים על ההכנסה
187,517	18,403	86,590	77,680	139,788	הפרשה למסי הכנסה ורווח
253,916	26,075	137,800	105,099	220,805	רווח לאחר מסים על ההכנסה
(24)	195	(82)	191	(18)	חלק המיעוט בתוצאות, נטו של חברה מאוחדת
253,892	26,270	137,718	105,290	220,787	רווח לפני פריט מיוחד
-	-	-	-	141,358	ביטול עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים (באור 2(ב))
253,892	26,270	137,718	105,290	362,145	רווח נקי
1.30	0.14	0.69	0.55	1.11	רווח למניה (בש"ח):
-	-	-	-	0.71	רווח לפני פריט מיוחד
1.30	0.14	0.69	0.55	1.82	רווח מביטול עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים
195,133	193,981	198,407	191,805	198,407	רווח נקי למניה
					מספר המניות ששימשו לצורך החישוב הנ"ל (אלפים)

(* סווג מחדש.)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006	ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		מבוקר
	2006	2007	2006	2007	
אלפי ש"ח מדווחים					
הועבר מדוחות עסקי ביטוח:					
155,458	9,318 (*)	122,280	78,484 (*)	165,403	רווח מעסקי ביטוח חיים
208,569	37,969	76,060	90,055	148,637	רווח מעסקי ביטוח כללי
364,027	47,287	198,340	168,539	314,040	סה"כ רווח מעסקי ביטוח
הכנסות (הוצאות) שלא נכללו בדוחות עסקי ביטוח:					
29,298	(2,602)	10,055	11,299	16,242	הכנסות (הפסדים) מהשקעות ואחרות
(22,316)	(10,886)	(9,618)	(17,119)	(13,374)	הוצאות ריבית בגין התחייבויות לזמן ארוך
6,982	(13,488)	437	(5,820)	2,868	
(5,315)	(833)	(1,069)	(1,611)	(1,917)	הוצאות הנהלה וכלליות שלא נכללו בדוחות עסקי ביטוח
1,667	(14,321)	(632)	(7,431)	951	
365,694	32,966	197,708	161,108	314,991	רווח לפני מסים על ההכנסה
152,286	10,572	75,091	62,330	119,817	הפרשה למסי הכנסה ורווח
213,408	22,394	122,617	98,778	195,174	רווח לאחר מסים על ההכנסה
40,484	3,876 (*)	15,101	6,512 (*)	25,613	חלק החברה בתוצאות, נטו של חברות מאוחדות
253,892	26,270	137,718	105,290	220,787	רווח לפני פריט מיוחד
-	-	-	-	141,358	ביטול עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים (באור 2(ב))
253,892	26,270	137,718	105,290	362,145	רווח נקי

(* סווג מחדש).

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

סה"כ	דיבידנד שהוכרז	עודפים	שטר הון צמית אלפי ש"ח מדווחים	קרנות הון	הון המניות	
1,082,497	53,179	622,266	150,000	7,034	250,018	יתרה ליום 1 בינואר, 2006 (מבוקר)
-	-	-	(150,000)	141,148	8,852	המרת שטר הון צמית למניות החברה
(145,735)	(53,179)	(92,556)	-	-	-	דיבידנד
253,892	-	253,892	-	-	-	רווח נקי
1,190,654	-	783,602	-	148,182	258,870	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2006 (מבוקר)
4,717	-	4,717	-	-	-	הצגת מקרקעין להשכרה בהתאם לשווי ההוגן בעלותו הנחשבת, נטו [ראה באור 2 (ג) (1)]
(50,000)	-	(50,000)	-	-	-	דיבידנד ששולם
-	100,000	(100,000)	-	-	-	דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן
362,145	-	362,145	-	-	-	רווח נקי
1,507,516	100,000	1,000,464	-	148,182	258,870	יתרה ליום 30 ביוני, 2007 (בלתי מבוקר)
1,082,497	53,179	622,266	150,000	7,034	250,018	יתרה ליום 1 בינואר, 2006 (מבוקר)
-	-	-	(150,000)	141,148	8,852	המרת שטר הון צמית למניות החברה
(79,856)	(53,179)	(26,677)	-	-	-	דיבידנד ששולם
-	15,879	(15,879)	-	-	-	דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן
105,290	-	105,290	-	-	-	רווח נקי
1,107,931	15,879	685,000	-	148,182	258,870	יתרה ליום 30 ביוני, 2006 (בלתי מבוקר)
1,419,798	50,000	962,746	-	148,182	258,870	יתרה ליום 1 באפריל, 2007 (בלתי מבוקר)
(50,000)	(50,000)	-	-	-	-	תשלום דיבידנד שהוכרז בתקופות קודמות
-	100,000	(100,000)	-	-	-	דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן
137,718	-	137,718	-	-	-	רווח נקי
1,507,516	100,000	1,000,464	-	148,182	258,870	יתרה ליום 30 ביוני, 2007 (בלתי מבוקר)
1,108,338	26,677	674,609	150,000	7,034	250,018	יתרה ליום 1 באפריל, 2006 (בלתי מבוקר)
-	-	-	(150,000)	141,148	8,852	המרת שטר הון צמית למניות החברה
(26,677)	(26,677)	-	-	-	-	תשלום דיבידנד שהוכרז בתקופות קודמות
-	15,879	(15,879)	-	-	-	דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן
26,270	-	26,270	-	-	-	רווח נקי
1,107,931	15,879	685,000	-	148,182	258,870	יתרה ליום 30 ביוני, 2006 (בלתי מבוקר)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006	ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2006	2007	2006	2007	
	בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח מדווחים					
1,492,008	377,657	391,708	738,172	785,299	פרמיות
107,778	(* 31,096)	27,695	(* 59,435)	58,545	בניכוי - ביטוח משנה
1,384,230	346,561	364,013	678,737	726,754	פרמיות בשייר
761,770	(* 84,532)	562,098	(* 326,297)	840,365	הכנסות מהשקעות
2,146,000	431,093	926,111	1,005,034	1,567,119	סה"כ הכנסות לתקופה
245,038	53,489	66,709	114,094	155,793	תביעות ששולמו ותלויות
50,374	10,133	17,589	28,357	42,810	מקרי מוות, נכות ואחרים
194,664	43,356	49,120	85,737	112,983	בניכוי - ביטוח משנה
80,563	20,084	22,135	41,300	41,969	פוליסות שמועדן תם
478,321	110,476	119,642	252,049	247,966	פוליסות שניפדו
3,548	810	966	1,692	1,894	גימלאות
3,203	1,706	252	2,029	1,461	השתתפות ברווחים בביטוח חיים קבוצתי ששולמה
760,299	176,432	192,115	382,807	406,273	סה"כ תביעות לתקופה
1,385,701	254,661	733,996	622,227	1,160,846	עודף הכנסות על תביעות לתקופה
(989,906)	(*164,897)	(601,714)	(*419,008)	(953,030)	גידול בעתודת ביטוח בניכוי ביטוח משנה
128,412	(* (3,391)	73,799	(* 34,976)	123,834	בניכוי - דמי ניהול בגין פוליסות משתתפות ברווחים
(861,494)	(168,288)	(527,915)	(384,032)	(829,196)	גידול בעתודות ביטוח, נטו
(42,575)	(4,168)	-	(7,466)	-	גידול בעתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל
(904,069)	(172,456)	(527,915)	(391,498)	(829,196)	סה"כ גידול בעתודות
481,632	82,205	206,081	230,729	331,650	עודף הכנסות לתקופה
160,554	31,601	50,644	69,100	95,029	דמי עמלה
164,676	38,843	45,220	76,007	89,536	הוצאות הנהלה וכלליות
325,230	70,444	95,864	145,107	184,565	
15,320	7,661	(7,230)	17,605	(7,024)	קיטון (גידול) בהוצאות רכישה נדחות
340,550	78,105	88,634	162,712	177,541	
22,411	(* 6,655)	6,711	(* 14,080)	15,063	בניכוי - דמי עמלה מביטוח משנה
318,139	71,450	81,923	148,632	162,478	סה"כ הוצאות לתקופה, נטו
163,493	10,755	124,158	82,097	169,172	רווח לתקופה - לפני תוצאות ביטוח משנה מסוג
(8,035)	(1,437)	(1,878)	(3,613)	(3,769)	"מודיפייד רי"
155,458	9,318	122,280	78,484	165,403	תוצאות ביטוח משנה מסוג "מודיפייד רי"
					רווח מעסקי ביטוח חיים לתקופה -
					עובר לדוחות רווח והפסד
1,773,458	432,923	554,404	858,088	1,090,514	סה"כ הפרמיות, כולל פרמיות בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודה

(* סווג מחדש.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2006	2007	2006	2007	
מבוקר	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח מדווחים				
1,385,529	328,325	347,213	746,458	815,098	פרמיות
393,158	92,953	94,226	215,349	225,646	דמיים
1,778,687	421,278	441,439	961,807	1,040,744	סה"כ דמי ביטוח
379,551	92,736	85,564	206,306	212,396	בניכוי - ביטוח משנה
1,399,136	328,542	355,875	755,501	828,348	
(18,047)	16,758	8,137	(57,660)	(88,112)	קיטון (גידול) בעתודה לסיכונים שטרם חלפו (בניכוי ביטוח משנה)
1,381,089	345,300	364,012	697,841	740,236	דמי ביטוח שהורווחו
117,700	26,811	70,973	65,716	113,838	הכנסות מהשקעות
1,498,789	372,111	434,985	763,557	854,074	סה"כ הכנסות לתקופה
1,094,729	295,664	337,138	570,525	628,227	תביעות ששולמו ותלויות
217,851	69,289	81,474	108,183	138,055	בניכוי - ביטוח משנה
876,878	226,375	255,664	462,342	490,172	סה"כ תביעות לתקופה
621,911	145,736	179,321	301,215	363,902	עודף הכנסות על תביעות לתקופה
306,775	74,588	72,115	165,234	176,042	דמי עמלה
48,746	12,304	11,770	26,760	28,792	בניכוי - דמי עמלה מביטוח משנה
258,029	62,284	60,345	138,474	147,250	
168,814	46,902	44,407	89,484	87,480	הוצאות הנהלה וכלליות
426,843	109,186	104,752	227,958	234,730	
(13,501)	(1,419)	(1,491)	(16,798)	(19,465)	גידול בהוצאות רכישה נדחות
413,342	107,767	103,261	211,160	215,265	סה"כ הוצאות לתקופה, נטו
208,569	37,969	76,060	90,055	148,637	רווח מעסקי ביטוח כללי לתקופה - עובר לדוחות רווח והפסד

פרוט עסקי ביטוח כללי, לפי ענפי הביטוח, מובא בבאור 7.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006	ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		נספח
	2006	2007	2006	2007	
	בלתי מבוקר				
מבוקר	אלפי ש"ח מדווחים				

תזרימי מזומנים בפעילות שוטפת

147,502	83,979	63,677	130,076	(8,040)	(א)	בעסקי ביטוח חיים
284,918	(5,615)	272,576	70,522	450,159	(ב)	בעסקי ביטוח כללי
(166,836)	10,989	(66,011)	(23,374)	40,331	(ג)	בפעילות שוטפת אחרת
265,584	89,353	270,242	177,224	482,450		מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת

תזרימי מזומנים בפעילות השקעה

מימוש השקעות (השקעות) החופפות להון העצמי ולהתחייבויות לא ביטוחיות:

53,410	29,807	(272,008)	(17,380)	(364,227)		ניירות ערך
(92,299)	-	1,846	-	(44,491)		הלוואות
(38,889)	29,807	(270,162)	(17,380)	(408,718)		
(* (28,722)	(* (8,531)	(5,548)	(* (11,741)	(18,071)		רכישת רכוש קבוע
642	-	373	164	616		תמורה ממימוש רכוש קבוע
(* (53,374)	(* (15,779)	(13,131)	(* (24,191)	(22,449)		רכישת רכוש אחר
(120,343)	5,497	(288,468)	(53,148)	(448,622)		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה

תזרימי מזומנים בפעילות מימון

-	-	197,931	-	197,931		הנפקת כתבי התחייבות נדחים (בניכוי הוצאות הנפקה)
(14,316)	-	-	(7,686)	(7,678)		פרעון כתבי התחייבות נדחים
(145,735)	(53,267)	(50,000)	(79,856)	(50,000)		דיבידנד ששולם
(160,051)	(53,267)	147,931	(87,542)	140,253		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון

עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים

331,546	326,497	361,112	331,546	316,736		יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
316,736	368,080	490,817	368,080	490,817		יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

(* סווג מחדש.)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006	ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2006		ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2007	
	2006	2007	2006	2007
מבוקר	בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח מדווחים				

(א) תזרימי מזומנים בפעילות שוטפת בעסקי ביטוח חיים

155,458	(* 9,318	122,280	(* 78,484	165,403	רווח לתקופה מעסקי ביטוח חיים
					פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
1,165,290	201,397	705,744	500,484	1,149,495	גידול בעתודות ביטוח בניכוי ביטוח משנה (**)
-	-	-	-	(141,358)	ביטול עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל
14,406	(985)	(11,448)	421	997	גידול (קיטון) בתביעות תלויות
82,073	(10,268)	5,162	24,579	9,881	בניכוי ביטוח משנה
(* 6,510	(* 584	2,503	(* 1,822	4,519	קיטון (גידול) בהוצאות רכישה נדחות
(* 10,011	(* 2,507	4,110	(* 5,000	7,813	פחת רכוש קבוע ומקרקעין להשכרה
(465)	(423)	-	(423)	-	הפחתת רכוש אחר
					רווח ממימוש מקרקעין להשכרה
					מימוש השקעות (השקעות), נטו:
(1,299,093)	(111,738)	(735,776)	(358,304)	(1,225,235)	ניירות ערך
(107,683)	(26,671)	(20,561)	(150,251)	(49,991)	הלוואות
45,927	(6,384)	(8,892)	41,883	86,990	פקדונות בבנקים
979	508	-	508	-	תמורה ממכירת מקרקעין להשכרה
(254)	(4,305)	(118)	(4,561)	(255)	רכישת מקרקעין להשכרה
					שינויים בסעיפים מאזניים אחרים, נטו:
39,426	12,116	441	20,445	8,328	חברות ביטוח - פקדונות וחשבונות אחרים, נטו
12,155	871	(6,696)	(14,418)	(21,397)	פרמיות לגבייה
22,762	17,452	6,928	(15,593)	(3,230)	חייבים ויתרות חובה וזכאים ויתרות זכות, נטו
					תזרימי מזומנים, נטו שנבעו מפעילות
147,502	83,979	63,677	130,076	(8,040)	(ששימשו לפעילות) שוטפת בעסקי ביטוח חיים

(* סווג מחדש.)

(**) כולל גידול בעתודות ביטוח בגין פוליסות המהוות חוזי השקעה.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
	2006	2007	2006	2007
מבוקר	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח מדווחים			

(ב) תזרימי מזומנים בפעילות שוטפת
בעסקי ביטוח כללי

208,569	37,969	76,060	90,055	148,637	רווח לתקופה מעסקי ביטוח כללי
					פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
					גידול (קיטון) בעתודות ביטוח בניכוי ביטוח משנה, נטו
18,047	(16,758)	(8,137)	57,660	88,112	גידול בתביעות תלויות בניכוי ביטוח משנה, נטו
161,600	68,931	60,838	123,598	83,787	קיטון (גידול) בהוצאות רכישה נדחות
(6,005)	751	(1,408)	(3,190)	(18,754)	פחת רכוש קבוע
(* 10,178)	(* 3,374)	2,502	(* 6,516)	5,372	הפחתת רכוש אחר
(* 5,354)	(* 1,451)	1,942	(* 2,889)	3,829	מימוש השקעות (השקעות), נטו:
					ניירות ערך
(140,804)	(76,447)	119,236	(112,390)	195,772	הלוואות
(22,552)	6,107	(26,630)	4,925	(51,325)	פקדונות בבנקים
57,083	1,322	2,872	(20,310)	(60,781)	שינויים בסעיפים מאזניים אחרים, נטו:
					חברות ביטוח - פקדונות וחשבונות אחרים, נטו
(18,941)	1	4,996	14,957	42,138	פרמיות לגבייה
11,128	19,716	35,135	(49,977)	(92,186)	חייבים ויתרות חובה וזכאים ויתרות זכות, נטו
1,261	(52,032)	5,170	(44,211)	105,558	תזרימי מזומנים, נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת בעסקי ביטוח כללי
<u>284,918</u>	<u>(5,615)</u>	<u>272,576</u>	<u>70,522</u>	<u>450,159</u>	

(* סווג מחדש.)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006	ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
	2006	2007	2006	2007
מבוקר	בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח מדווחים				

(ג) תזרימי מזומנים בפעילות שוטפת אחרת

253,892 (364,027)	26,270 (* (47,287)	137,718 (198,340)	105,290 (* (168,539)	362,145 (314,040)	רווח נקי לתקופה רווח לתקופה מעסקי ביטוח
(110,135)	(21,017)	(60,622)	(63,249)	48,105	
(74,249) (12,972) 11,717 (141) (1,291) 24	15,760 556 (* 8,059 (1) 4,832 (195)	(12,475) 4,564 2,920 (16) 2,844 82	(20,582) 5,377 (* 16,163 (35) 5,183 (191)	(17,616) 8,052 5,824 (12) 1,039 18	פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים: קיטון (גידול) בהוצאות רכישה נדחות שינוי במסים נדחים פחת והפחתות (כולל הפחתת עודף עלות) רווח מממוש רכוש קבוע עליית ערך (שחיקת) התחייבויות לזמן ארוך חלק המיעוט בתוצאות, נטו של חברה מאוחדת
20,211	2,995	(3,308)	33,960	(5,079)	שינויים בסעיפים מאזוניים אחרים, נטו: חייבים ויתרות חובה וזכאים ויתרות זכות, נטו
(166,836)	10,989	(66,011)	(23,374)	40,331	תזרימי מזומנים, נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת אחרת

(* סווג מחדש.)

(ד) פעילות שאינה כרוכה בתזרימי מזומנים

3,384	3,374	-	3,374	-	מימוש מקרקעין להשכרה כנגד חייבים ויתרות חובה
-	-	-	-	4,717	גידול במקרקעין להשכרה כנגד יתרת עודפים, נטו

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006	ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		נספח		
	2006	2007	2006	2007			
מבוקר	בלתי מבוקר						
	אלפי ש"ח מדווחים						
	<u>תזרימי מזומנים בפעילות שוטפת</u>						
147,502	83,979	63,677	130,076	(8,040)	(א)	בעסקי ביטוח חיים	
284,918	(5,615)	272,576	70,522	450,159	(ב)	בעסקי ביטוח כללי	
(239,047)	(14,078)	(87,391)	(87,175)	4,352	(ג)	בפעילות שוטפת אחרת	
193,373	64,286	248,862	113,423	446,471		מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת	
	<u>תזרימי מזומנים בפעילות השקעה</u>						
	מימוש השקעות (השקעות) החופפות להון העצמי ולהתחייבויות לא ביטוחיות:						
144,678	39,682	(253,426)	29,665	(357,158)		ניירות ערך	
(92,299)	-	1,846	-	(44,491)		הלוואות	
52,379	39,682	(251,580)	29,665	(401,649)			
(500)	-	-	(500)	-		השקעה במניות והלוואות לחברות מאוחדות	
(* (27,141)	(* (8,183)	(5,367)	(* (11,329)	(17,777)		רכישת רכוש קבוע	
642	-	373	164	616		תמורה ממימוש רכוש קבוע	
(* (53,231)	(* (15,733)	(13,131)	(* (24,145)	(22,332)		רכישת רכוש אחר	
(27,851)	15,766	(269,705)	(6,145)	(441,142)		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה	
	<u>תזרימי מזומנים בפעילות מימון</u>						
	הנפקת כתבי התחייבות נדחים (בניכוי הוצאות הנפקה)						
-	-	197,931	-	197,931		פרעון כתבי התחייבות נדחים	
(14,316)	-	-	(7,686)	(7,678)		דיבידנד	
(145,735)	(53,267)	(50,000)	(79,856)	(50,000)			
(160,051)	(53,267)	147,931	(87,542)	140,253		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון	
5,471	26,785	127,088	19,736	145,582		<u>עלייה במזומנים ושווי מזומנים</u>	
	<u>יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה</u>						
298,219	291,170	322,184	298,219	303,690		יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה	
303,690	317,955	449,272	317,955	449,272			

(* סווג מחדש.)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006	ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2006		ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2007	
	2006	2007	2006	2007
מבוקר	בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח מדווחים				

(א) תזרימי מזומנים בפעילות שוטפת בעסקי
ביטוח חיים

155,458	(* 9,318	122,280	(* 78,484	165,403	רווח לתקופה מעסקי ביטוח חיים
					פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
1,165,290	201,397	705,744	500,484	1,149,495	גידול בעתודות ביטוח בניכוי ביטוח משנה (**)
-	-	-	-	(141,358)	ביטול עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל
14,406	(985)	(11,448)	421	997	גידול (קיטון) בתביעות תלויות
82,073	(10,268)	5,162	24,579	9,881	בניכוי ביטוח משנה
(* 6,510	(* 584	2,503	(* 1,822	4,519	קיטון (גידול) בהוצאות רכישה נדחות
(* 10,011	(* 2,507	4,110	(* 5,000	7,813	פחת רכוש קבוע ומקרקעין להשכרה
(465)	(423)	-	(423)	-	הפחתת רכוש אחר
					רווח ממימוש מקרקעין להשכרה
					מימוש השקעות (השקעות), נטו:
(1,299,093)	(111,738)	(735,776)	(358,304)	(1,225,235)	ניירות ערך
(107,683)	(26,671)	(20,561)	(150,251)	(49,991)	הלוואות
45,927	(6,384)	(8,892)	41,883	86,990	פקדונות בבנקים
979	508	-	508	-	תמורה ממכירת מקרקעין להשכרה
(254)	(4,305)	(118)	(4,561)	(255)	רכישת מקרקעין להשכרה
					שינויים בסעיפים מאזניים אחרים, נטו:
39,426	12,116	441	20,445	8,328	חברות ביטוח - פקדונות וחשבונות אחרים, נטו
12,155	871	(6,696)	(14,418)	(21,397)	פרמיות לגבייה
22,762	17,452	6,928	(15,593)	(3,230)	חייבים ויתרות חובה וזכאים ויתרות זכות, נטו
					תזרימי מזומנים, נטו שנבעו מפעילות
147,502	83,979	63,677	130,076	(8,040)	(ששימשו לפעילות) שוטפת בעסקי ביטוח חיים

(* סווג מחדש.

(**) כולל גידול בעתודות ביטוח בגין פוליסות המהוות חוזי השקעה.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
	2006	2007	2006	2007
מבוקר	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח מדווחים			

(ב) תזרימי מזומנים בפעילות שוטפת
בעסקי ביטוח כללי

208,569	37,969	76,060	90,055	148,637	רווח לתקופה מעסקי ביטוח כללי
					פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
					גידול (קיטון) בעתודות ביטוח בניכוי ביטוח משנה, נטו
18,047	(16,758)	(8,137)	57,660	88,112	גידול בתביעות תלויות בניכוי ביטוח משנה, נטו
161,600	68,931	60,838	123,598	83,787	קיטון (גידול) בהוצאות רכישה נדחות
(6,005)	751	(1,408)	(3,190)	(18,754)	פחת רכוש קבוע
(* 10,178)	(* 3,374)	2,502	(* 6,516)	5,372	הפחתת רכוש אחר
(* 5,354)	(* 1,451)	1,942	(* 2,889)	3,829	מימוש השקעות (השקעות), נטו:
					ניירות ערך
(140,804)	(76,447)	119,236	(112,390)	195,772	הלוואות
(22,552)	6,107	(26,630)	4,925	(51,325)	פקדונות בבנקים
57,083	1,322	2,872	(20,310)	(60,781)	שינויים בסעיפים מאזניים אחרים, נטו:
					חברות ביטוח - פקדונות וחשבונות אחרים, נטו
(18,941)	1	4,996	14,957	42,138	פרמיות לגבייה
11,128	19,716	35,135	(49,977)	(92,186)	חייבים ויתרות חובה וזכאים ויתרות זכות, נטו
1,261	(52,032)	5,170	(44,211)	105,558	תזרימי מזומנים, נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת בעסקי ביטוח כללי
<u>284,918</u>	<u>(5,615)</u>	<u>272,576</u>	<u>70,522</u>	<u>450,159</u>	

(* סווג מחדש.)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006	ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל-6 החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
	2006	2007	2006	2007
מבוקר	בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח מדווחים				

(ג) תזרימי מזומנים בפעילות שוטפת אחרת

253,892 (364,027)	26,270 (47,287) *	137,718 (198,340)	105,290 (168,539) *	362,145 (314,040)
(110,135)	(21,017)	(60,622)	(63,249)	48,105

רווח נקי לתקופה
רווח לתקופה מעסקי ביטוח

פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:

(40,484) (74,249) (13,024) (142) (*) 4 (*) (1,291)	(3,876) 15,760 (188) (1) (22) 4,832	(15,101) (12,475) 3,457 (16) (9) 2,844	(6,512) (20,582) 5,434 (35) (22) 5,183	(25,613) (17,616) 6,274 (12) (5) 1,039
---	--	---	---	---

חלק החברה בתוצאות, נטו של חברות מאוחדות
קיטון (גידול) בהוצאות רכישה נדחות
שינוי במסים נדחים
רווח ממימוש רכוש קבוע
שחיקת (עליית ערך) הלוואה לחברה מאוחדת
עליית ערך (שחיקת) התחייבויות לזמן ארוך

שינויים בסעיפים מאזניים אחרים, נטו:

274	(9,566)	(5,469)	(7,392)	(7,820)
-----	---------	---------	---------	---------

שינוי בחייבים ויתרות חובה
וזכאים ויתרות זכות, נטו

(239,047)	(14,078)	(87,391)	(87,175)	4,352
-----------	----------	----------	----------	-------

תזרימי מזומנים, נטו שנבעו מפעילות (ששימשו
לפעילות) שוטפת אחרת

(ד) פעילות שאינה כרוכה בתזרימי מזומנים

3,384	3,374	-	3,374	-
-	-	-	-	4,717

מימוש מקרקעין להשכרה כנגד חייבים
ויתרות חובה

גידול במקרקעין להשכרה כנגד יתרת עודפים, נטו

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

ליום 30 ביוני, 2007						נ כ ס י ם
התפלגות הנכסים החופפים להתחייבויות						
התחייבויות אחרות	עודף הון	הון מינימלי	ביטוח כללי	ביטוח חיים (*)	סך-הכל הנכסים	
		אלפי ש"ח מדווחים				
41,545	-	-	359,509	89,763	490,817	<u>השקעות</u> מזומנים ושווי מזומנים ניירות ערך
42,217	-	379,116	137,069	1,330,128	1,888,530	תעודות התחייבות ממשלתיות:
-	-	2,975	-	19,647	22,622	סחירות בארץ
-	-	-	-	2,297,182	2,297,182	סחירות בחו"ל
-	-	-	-	-	-	אג"ח מיועדות - הסכמי "חץ" תעודות התחייבות אחרות:
-	-	21,615	535,855	1,293,099	1,850,569	סחירות בארץ
-	-	-	135,535	180,082	315,617	סחירות בחו"ל
-	-	-	515,055	1,992,021	2,507,076	בלתי סחירות בארץ
-	-	27,065	-	74,721	101,786	בלתי סחירות בחו"ל מניות:
9,465	82,903	80,700	-	1,832,803	2,005,871	סחירות בארץ
-	80,137	-	-	977,823	1,057,960	סחירות בחו"ל
-	637	-	-	14,375	15,012	בלתי סחירות בארץ
-	1,495	-	-	9,802	11,297	בלתי סחירות בחו"ל כתבי אופציה :
64	4,410	-	-	15,928	20,402	סחירים בארץ
-	(985)	-	-	13,650	12,665	בלתי סחירים בארץ
-	26	-	-	815	841	בלתי סחירים בחו"ל אופציות:
-	(62)	-	-	(1,055)	(1,117)	סחירות בארץ
-	-	-	-	(1,896)	(1,896)	סחירות בחו"ל
-	4,297	-	-	17,186	21,483	תעודות סל ומכשירים עוקבי מדדים
-	6,431	-	-	48,459	54,890	סחירות בארץ
-	-	-	-	-	-	סחירות בחו"ל
-	8,410	-	-	83,919	92,329	קרנות הון סיכון:
-	20,181	-	-	121,389	141,570	בארץ
-	3,451	-	-	18,980	22,431	בחו"ל
-	-	-	-	-	-	קרנות נאמנות בחו"ל הלוואות:
-	-	-	-	243,488	243,488	כנגד פוליסות ביטוח חיים
-	-	-	10,448	343,890	354,338	מובטחות במשכנתא
-	-	-	68,853	568	69,421	מובטחות בערבות בנקאית
-	-	136,790	90,082	281,458	508,330	מובטחות בבטחונות אחרים ולא מובטחות
-	-	-	126,902	1,166,859	1,293,761	פקדונות בבנקים
-	-	-	-	24,740	24,740	מקרקעין להשכרה
-	-	93,601	-	-	93,601	<u>רכוש קבוע</u> בנייני משרד
5,933	-	51,738	-	-	57,671	רכוש קבוע אחר
-	-	-	-	-	-	<u>סכומים לקבל</u> חברות ביטוח ותווכני ביטוח:
-	-	-	187,718	106,515	294,233	חלקם של מבטחי משנה בעתודות ביטוח
-	-	-	417,954	29,551	447,505	חלקם של מבטחי משנה בתביעות תלויות
-	-	-	21,562	2,495	24,057	חשבוניות אחרים
-	-	-	424,471	90,671	515,142	פרמיות לגביה חייבים ויתרות חובה:
-	-	-	5,211	43,400	48,611	מקדמות לסוכנים
9,914	-	-	32,243	-	42,157	אחרים
92,324	38,338	455,666	-	45,823	632,151	<u>הוצאות רכישה נדחות ורכוש אחר</u> הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים
-	-	-	121,935	-	121,935	הוצאות רכישה נדחות בביטוח כללי
-	-	21,786	8,518	-	30,304	הוצאות רכישה נדחות בביטוח מפני מחלות ואישפוז
121,341	133,349	420,901	-	-	675,591	רכוש אחר
510	8,659	-	-	-	9,169	מסים נדחים
323,313	391,677	1,691,953	3,198,920	12,808,279	18,414,142	סך-הכל נכסים
323,313	391,677	1,691,953	3,198,920	12,808,279	18,414,142	סך-הכל הון והתחייבויות (לפי נספח 1)
-	-	-	-	-	-	יתרה בין סוגי ההתחייבויות

(* פירוט הנכסים וההתחייבויות בביטוח חיים לפי סוגיהם ניתן בנפרד.)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

נספח 1 - פירוט ההון וההתחייבויות לפי סוגיהן

ליום 30 ביוני, 2007						הון והתחייבויות
התחייבויות אחרות	עודף הון	הון מינימלי	ביטוח כללי	ביטוח חיים (*)	סך-הכל ההון וההתחייבויות	
אלפי ש"ח מדווחים						
-	391,677	1,115,839	-	-	1,507,516	<u>הון עצמי</u>
						<u>התחייבויות לזמן ארוך</u>
27,707	-	576,114	-	-	603,821	כתבי התחייבות נדחים
161,816	-	-	-	-	161,816	מסים נדחים
						<u>עתודות ביטוח ותביעות תלויות</u>
-	-	-	812,369	12,391,178	13,203,547	עתודות ביטוח
-	-	-	2,082,200	110,054	2,192,254	תביעות תלויות
						<u>התחייבויות אחרות</u>
						חברות ביטוח ותוכני ביטוח:
-	-	-	71,444	99,775	171,219	פקדונות של מבטחי משנה
-	-	-	28,752	53,135	81,887	חשבונות אחרים
133,790	-	-	204,155	154,137	492,082	זכאים ויתרות זכות
<u>323,313</u>	<u>391,677</u>	<u>1,691,953</u>	<u>3,198,920</u>	<u>12,808,279</u>	<u>18,414,142</u>	סך-הכל הון והתחייבויות

(* פירוט הנכסים וההתחייבויות בביטוח חיים לפי סוגיהם ניתן בנפרד.)

הערה:

ההתחייבויות בביטוח חיים והנכסים המוחזקים לכיסויים בהתאם לסעיף 54 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981, נכללו בפירוט זה על פי מערכת חשבונות נפרדת המתנהלת על פי הוראות תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי הפרדת חשבונות של מבטח ביטוח חיים), התשמ"ד-1984.

הנכסים המוחזקים לכיסוי התחייבויות בביטוח כללי, התחייבויות אחרות והון נסמכים על הדיווח הנערך בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א-2001, על תיקונן.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

ליום 30 ביוני, 2007						נ כ ס י ם
התפלגות הנכסים החופפים להתחייבויות						
התחייבויות אחרות	עודף הון	הון מינימלי	ביטוח כללי אלפי ש"ח מדווחים	ביטוח חיים (* חיים)	סך-הכל הנכסים	
-	-	-	359,509	89,763	449,272	<u>השקעות</u>
						מזומנים ושווי מזומנים
						ניירות ערך
						תעודות התחייבות ממשלתיות:
-	-	260,087	137,069	1,330,128	1,727,284	סחירות בארץ
-	-	2,975	-	19,647	22,622	סחירות בחו"ל
-	-	-	-	2,297,182	2,297,182	אג"ח מיועדות - הסכמי "חץ"
						תעודות התחייבות אחרות:
-	-	-	535,855	1,293,099	1,828,954	סחירות בארץ
-	-	-	135,535	180,082	315,617	סחירות בחו"ל
-	-	-	515,055	1,992,021	2,507,076	בלתי סחירות בארץ
-	-	27,065	-	74,721	101,786	בלתי סחירות בחו"ל
						מניות:
-	82,903	80,700	-	1,832,803	1,996,406	סחירות בארץ
-	80,137	-	-	977,823	1,057,960	סחירות בחו"ל
-	637	-	-	14,375	15,012	בלתי סחירות בארץ
-	1,495	-	-	9,802	11,297	בלתי סחירות בחו"ל
						כתבי אופציה:
-	4,410	-	-	15,928	20,338	סחירים בארץ
-	(985)	-	-	13,650	12,665	בלתי סחירים בארץ
-	26	-	-	815	841	בלתי סחירים בחו"ל
						אופציות:
-	(62)	-	-	(1,055)	(1,117)	סחירות בארץ
-	-	-	-	(1,896)	(1,896)	סחירות בחו"ל
						תעודות סל ומכשירים עוקבי מדדים:
-	4,297	-	-	17,186	21,483	סחירות בארץ
-	6,431	-	-	48,459	54,890	סחירות בחו"ל
						קרנות השקעה והון סיכון:
-	8,410	-	-	83,919	92,329	בארץ
-	20,181	-	-	121,389	141,570	בחו"ל
-	3,451	-	-	18,980	22,431	קרנות נאמנות בחו"ל
						הלוואות:
-	-	-	-	243,488	243,488	כנגד פוליסות ביטוח חיים
-	-	-	10,448	343,890	354,338	מובטחות במשכנתא
-	-	-	68,853	568	69,421	מובטחות בערבות בנקאית
-	-	136,790	90,082	281,458	508,330	מובטחות בבטחונות אחרים ולא מובטחות
-	-	-	126,902	1,166,859	1,293,761	פקדונות בבנקים
-	133,349	561,545	-	-	694,894	השקעה בחברות מאוחדות
-	-	-	-	24,740	24,740	מקרקעין להשכרה
						<u>רכוש קבוע</u>
-	-	93,601	-	-	93,601	בנייני משרד
-	-	51,738	-	-	51,738	רכוש קבוע אחר
						<u>סכומים לקבל</u>
						חברות ביטוח ותווכני ביטוח:
-	-	-	187,718	106,515	294,233	חלקם של מבטחי משנה בעתודות ביטוח
-	-	-	417,954	29,551	447,505	חלקם של מבטחי משנה בתביעות תלויות
-	-	-	21,562	2,495	24,057	חשבונות אחרים
-	-	-	424,471	90,671	515,142	פרמיות לגביה
						חייבים ויתרות חובה:
-	-	-	5,211	43,400	48,611	מקדמות לסוכנים
7,697	-	-	32,243	-	39,940	אחרים
						<u>הוצאות רכישה נדחות ורכוש אחר</u>
92,324	38,338	455,666	-	45,823	632,151	הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים
-	-	-	121,935	-	121,935	הוצאות רכישה נדחות בביטוח כללי
-	-	21,786	8,518	-	30,304	הוצאות רכישה נדחות בביטוח מפני מחלות ואישפוז
121,341	-	-	-	-	121,341	רכוש אחר
-	8,659	-	-	-	8,659	מסים נדחים
221,362	391,677	1,691,953	3,198,920	12,808,279	18,312,191	סך-הכל נכסים
221,362	391,677	1,691,953	3,198,920	12,808,279	18,312,191	סך-הכל הון והתחייבויות (לפי נספח 1)
-	-	-	-	-	-	יתרה בין סוגי ההתחייבויות

(* פירוט הנכסים וההתחייבויות בביטוח חיים לפי סוגיהם ניתן בנפרד.
 הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

נספח 1 - פירוט ההון וההתחייבויות לפי סוגיהן

ליום 30 ביוני, 2007						הון והתחייבויות
התחייבויות אחרות	עודף הון	הון מינימלי	ביטוח כללי אלפי ש"ח מדווחים	ביטוח חיים (*)	סך-הכל ההון וההתחייבויות	
-	391,677	1,115,839	-	-	1,507,516	<u>הון עצמי</u>
						<u>התחייבויות לזמן ארוך</u>
27,707	-	576,114	-	-	603,821	כתבי התחייבות נדחים
161,816	-	-	-	-	161,816	מסים נדחים
						<u>עתודות ביטוח ותביעות תלויות</u>
-	-	-	812,369	12,391,178	13,203,547	עתודות ביטוח
-	-	-	2,082,200	110,054	2,192,254	תביעות תלויות
						<u>התחייבויות אחרות</u>
-	-	-	71,444	99,775	171,219	חברות ביטוח ותווכני ביטוח:
-	-	-	28,752	53,135	81,887	פקדונות של מבטחי משנה
						חשבונות אחרים
31,839	-	-	204,155	154,137	390,131	זכאים ויתרות זכות
<u>221,362</u>	<u>391,677</u>	<u>1,691,953</u>	<u>3,198,920</u>	<u>12,808,279</u>	<u>18,312,191</u>	סך-הכל הון והתחייבויות

(* פירוט הנכסים וההתחייבויות בביטוח חיים לפי סוגיהם ניתן בנפרד.)

הערה:

ההתחייבויות בביטוח חיים והנכסים המוחזקים לכיסויים בהתאם לסעיף 54 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981, נכללו בפירוט זה על פי מערכת חשבונות נפרדת המתנהלת על פי הוראות תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי הפרדת חשבונות של מבטח ביטוח חיים), התשמ"ד-1984.

הנכסים המוחזקים לכיסוי התחייבויות בביטוח כללי, התחייבויות אחרות והון נסמכים על הדיווח הנערך בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דרכי השקעת ההון והקרנות של מבטח וניהול התחייבויותיו), התשס"א-2001, על תיקונן.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

ליום 30 ביוני, 2007				נ כ ס י ם
פוליסות משתתפות ברווחי השקעה	לא צמודות ונקובות בדולר	צמודות למדד המחירים לצרכן אלפי ש"ח מדווחים	סך-הכל	
48,116	15,834	25,813	89,763	השקעות מזומנים ושווי מזומנים ניירות ערך
1,301,630	28,498	-	1,330,128	תעודות התחייבות ממשלתיות:
15,063	4,584	-	19,647	סחירות בארץ
154,565	-	2,142,617	2,297,182	סחירות בחו"ל
1,094,752	-	198,347	1,293,099	אג"ח מיועדות - הסכמי "חץ"
174,117	5,965	-	180,082	תעודות התחייבות אחרות:
1,672,331	2,406	317,284	1,992,021	סחירות בארץ
72,844	1,877	-	74,721	סחירות בחו"ל
1,832,803	-	-	1,832,803	בלתי סחירות בארץ
976,554	-	1,269	977,823	בלתי סחירות בחו"ל
14,375	-	-	14,375	בלתי סחירות בארץ
8,659	-	1,143	9,802	בלתי סחירות בחו"ל
15,928	-	-	15,928	כתבי אופציה:
13,650	-	-	13,650	סחירים בארץ
815	-	-	815	בלתי סחירים בארץ
(1,055)	-	-	(1,055)	בלתי סחירים בחו"ל
(1,896)	-	-	(1,896)	אופציות:
17,186	-	-	17,186	סחירות בארץ
48,459	-	-	48,459	סחירות בחו"ל
83,919	-	-	83,919	תעודות סל ומכשירים עוקבי מדדים:
121,389	-	-	121,389	סחירים בארץ
18,980	-	-	18,980	סחירים בחו"ל
169,761	-	73,727	243,488	קרנות הון סיכון:
250,488	-	93,402	343,890	בארץ
568	-	-	568	בחו"ל
200,999	-	80,459	281,458	קרנות נאמנות בחו"ל
655,003	-	511,856	1,166,859	הלוואות:
-	-	24,740	24,740	כנגד פוליסות ביטוח חיים
105,696	-	819	106,515	מובטחות במשכנתא
26,501	379	2,671	29,551	מובטחות בערבות בנקאית
-	-	2,495	2,495	מובטחות בבטחונות אחרים ולא מובטחות
75,433	-	15,238	90,671	פקדונות בבנקים
43,400	-	-	43,400	מקרקעין להשכרה
22,693	203	22,927	45,823	סכומים לקבל
9,233,726	59,746	3,514,807	12,808,279	חברות ביטוח ותוכני ביטוח:
9,233,726	59,746	3,514,807	12,808,279	חלקם של מבטחי משנה בעתודות ביטוח
-	-	-	-	חלקם של מבטחי משנה בתביעות תלויות
-	-	-	-	חשבונות אחרים
-	-	-	-	פרמיות לגביה
-	-	-	-	חייבים ויתרות חובה:
-	-	-	-	מקדמות לסוכנים
-	-	-	-	הוצאות רכישה נדחות
9,233,726	59,746	3,514,807	12,808,279	סך-הכל נכסים
9,233,726	59,746	3,514,807	12,808,279	סך-הכל התחייבויות (ראה להלן)
-	-	-	-	מגיע ליתר עסקי החברה
8,935,918	52,993	3,402,267	12,391,178	התחייבויות
93,519	6,753	9,782	110,054	עתודות ביטוח ותביעות תלויות
99,775	-	-	99,775	עתודות ביטוח
-	-	53,135	53,135	תביעות תלויות
104,514	-	49,623	154,137	התחייבויות אחרות
9,233,726	59,746	3,514,807	12,808,279	חברות ביטוח ותוכני ביטוח:
-	-	-	-	פקדונות
-	-	-	-	חשבונות אחרים
-	-	-	-	זכאים ויתרות זכות
9,233,726	59,746	3,514,807	12,808,279	סך-הכל התחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1: - כללי

הדוחות הכספיים ביניים נערכו בהתאם לכללי החשבונאות, הדיווח והעריכה שנקבעו בתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון) התשנ"ח - 1998, ובהתאם לכללים חשבונאיים מקובלים לעריכת דוחות כספיים לתקופות ביניים כפי שנקבעו בתקן חשבונאות מספר 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות.

דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 ביוני, 2007 ולתקופות של ששה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים של החברה והחברות המאוחדות שלה ליום 31 בדצמבר, 2006 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. עיקרי המדיניות החשבונאית יושמו בדוחות הכספיים הביניים באופן עקבי לדוחות הכספיים השנתיים, פרט לאמור בסעיפים ב' ו-ג' להלן.

ב. ביטול עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים

בחודש פברואר, 2007 פרסם המפקח על הביטוח (להלן - המפקח) חוזר ולפיו ברבעון הראשון של שנת 2007 תבוטל העתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים. רישום ביטול העתודה נעשה דרך דוח רווח והפסד כפריט מיוחד.

בהוראת שעה שפורסמה במסגרת חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2007), התשס"ז-2007 נקבע כי סיווג העתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים להון העצמי, עד לשיעור של 0.17% מהסכום בסיכון בשייר העצמי, פטורה ממס.

בחודש פברואר 2007 תוקנו תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998. בתיקון לתקנות נקבעה תוספת להון העצמי המינימלי הנדרש מחברת ביטוח, בסכום השווה לשיעור של 0.17% מהסכום בסיכון בשייר העצמי ליום 31 בדצמבר, 2006 או לתאריך הדוח, כגבוה מביניהם.

נכון ליום 31 בדצמבר, 2006 לחברה יתרת עתודה לסיכונים יוצאים מן הכלל בסך של כ-141.4 מליון ש"ח, המהווה כ-0.17% מהסכום בסיכון בשייר העצמי.

כתוצאה מכך, בתקופת הדוח נרשם בדוח רווח והפסד כפריט מיוחד רווח נקי בסך של כ-141.4 מליון ש"ח, ובמקביל נדרשה החברה להעמיד תוספת הון עצמי, ראה באור 4(א).

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות חדשים

1. תקן חשבונאות מספר 16 - נדל"ן להשקעה

החל מיום 1 בינואר, 2007 מיישמת החברה את תקן חשבונאות מספר 16 בדבר נדל"ן להשקעה (להלן - התקן), של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות. התקן קובע את הטיפול החשבונאי ודרישות הגילוי בהקשר לנדל"ן להשקעה.

נדל"ן להשקעה מוגדר כנדל"ן (קרקע או מבנה, או חלק ממבנה, או שניהם) המוחזק על ידי הבעלים או חוכר בחכירה מימונית, לשם הפקת דמי שכירות או לשם עליית ערך הונית (או שניהם), ושלא לצורך שימוש בייצור או הספקת סחורות או שירותים או למטרות מינהלתיות או למכירה במהלך העסקים הרגיל.

נדל"ן להשקעה יוצג על-פי מודל העלות או על-פי מודל השווי ההוגן. החברה בחרה ליישם את מודל העלות, ולכן הנדל"ן להשקעה טופל על-פי הוראות תקן חשבונאות מספר 27 - רכוש קבוע. כמו כן, בחרה החברה ליישם על-פי תקן חשבונאות מספר 28 את ההקלה שנקבעה ב-IFRS 1, המאפשרת הצגת נדל"ן להשקעה לפי שווי ההוגן כעלות נחשבת החל מיום 1 בינואר, 2007, ללא הצגה מחדש של מספרי ההשוואה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. יישום לראשונה של תקני חשבונאות חדשים (המשך)

1. תקן חשבונאות מספר 16 - נדל"ן להשקעה (המשך)

בהתאם לכך העמידה החברה באופן חד פעמי את יתרת המקרקעין להשכרה בספריה נכון ליום 1 בינואר, 2007, על שווים ההוגן, אשר נקבע בהתבסס על הערכות שמאי מקרקעין מוסמך. מאותו מועד מטופלת יתרת המקרקעין להשכרה על פי שיטת העלות.

כתוצאה מיישום התקן כאמור, רשמה החברה ביום 1 בינואר, 2007 גידול ביתרת המקרקעין להשכרה בסך של כ- 6 מליון ש"ח, וגידול ביתרת העודפים לאותו מועד בסך של כ- 4.7 מליון ש"ח (לאחר ניכוי השפעת המס).

2. תקן חשבונאות מספר 23 - הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה

החל מיום 1 בינואר 2007 מיישמות החברה והחברות המאוחדות את תקן חשבונאות מספר 23 (להלן - התקן), הקובע את הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה. התקן חל על עסקאות, בין היתר, של העברת נכסים, נטילת התחייבות, שיפוי או ויתור והלוואות בין חברה לבין בעל השליטה בה ובין חברות תחת אותה שליטה שבוצעו לאחר 1 בינואר, 2007 וכן על הלוואה שניתנה או שהתקבלה מבעל השליטה לפני 1 בינואר, 2007.

התקן אינו חל על עסקאות צירוף עסקים תחת אותה שליטה. בנסיבות של פעולות בעלות אופי של השקעת בעלים עשוי התקן לחול גם על עסקאות עם בעלי מניות מכוח היותם בעלי מניות.

ליישום לראשונה של הוראות התקן לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים ביניים.

3. תקני חשבונאות מספר 27 - רכוש קבוע ומספר 28 - תיקון הוראות מעבר בתקן חשבונאות מספר 27 - רכוש קבוע

החל מיום 1 בינואר, 2007 מיישמת החברה והחברות המאוחדות את תקני חשבונאות מספר 27 - רכוש קבוע ומספר 28 - תיקון הוראות המעבר בתקן חשבונאות מספר 27 (להלן - התקנים) אשר קובעים את הטיפול החשבונאי הנדרש בדוחות הכספיים ברכוש קבוע.

ליישום לראשונה של התקנים לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים ביניים.

4. תקן חשבונאות מספר 30 - נכסים בלתי מוחשיים

החל מיום 1 בינואר, 2007 מיישמות החברה והחברות המאוחדות את תקן חשבונאות מספר 30 בדבר נכסים בלתי מוחשיים (להלן - התקן), התקן מסביר את הטיפול החשבונאי בנכסים בלתי מוחשיים ומגדיר כיצד למדוד את ערכם בספרים של נכסים אלה, תוך פירוט הגילויים הנדרשים.

בהתאם להוראות המעבר של התקן, אימוץ התקן יעשה בדרך של יישום למפרע.

כתוצאה מיישום לראשונה של הוראות התקן סיווגו החברה והחברה המאוחדת תוכנות מחשב שאינן מהוות חלק אינטגרלי מהחומרה המתייחסת, בעלות מופחתת בסך של כ- 89.3 מליון ש"ח ליום 30 ביוני, 2006 ובסך של כ- 110.9 מליון ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2006 מסעיף רכוש קבוע לסעיף רכוש אחר.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. גילוי על השפעת תקן חשבונאות חדש בתקופה שלפני יישום

תקן חשבונאות מספר 29 - בדבר אימוץ תקני דיווח כספיים בינלאומיים (IFRS)

בחודש יולי, 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29 - "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)" (להלן - התקן).

תקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - תקני IFRS) הם תקנים והבהרות, שאומצו על-ידי הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים, והם כוללים:

- (א) תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS).
- (ב) תקני חשבונאות בינלאומיים (IAS).
- (ג) הבהרות שנקבעו על-ידי הוועדה לפרשנויות של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRIC) או על-ידי הוועדה שקדמה לה לפרשנויות של תקני חשבונאות בינלאומיים (SIC).

בהתאם לתקן זה, חברות שכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ומחויבות לדווח על-פי תקנות חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים בהתאם לתקני IFRS החל מהתקופות המתחילות ביום 1 בינואר, 2008. חברות אלו, וחברות אחרות, יכולות לאמץ מוקדם את תקני IFRS ולערוך את דוחותיהן הכספיים בהתאם לתקני IFRS החל מהדוחות הכספיים המתפרסמים לאחר 31 ביולי, 2006.

בחודש מאי, 2007 פרסם המפקח חוזר, המחיל את תקני ה-IFRS על הגופים המוסדיים וביניהם חברות הביטוח.

חברות העורכות את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS יישמו לצורך המעבר את הוראות תקן IFRS1 "אימוץ לראשונה של תקני IFRS".

חברה המיישמת את התקינה הבינלאומית החל מיום 1 בינואר, 2008 ובחרה לדווח על נתוני השוואה לשנה אחת בלבד (2007), תידרש להכין מאזן פתיחה ליום 1 בינואר, 2007 (להלן - מאזן הפתיחה) לפי תקני IFRS. התאמת מאזן הפתיחה לפי תקני IFRS תחייב ביצוע הפעולות כדלקמן:

- הכרה בכל נכס או התחייבות שההכרה בהם במאזן נדרשת לפי תקני IFRS.
- אי הכרה בנכסים או בהתחייבויות שלפי תקני IFRS אין להכיר בהם במאזן.
- סיווג פריטי נכסים, התחייבויות והון עצמי על-פי תקני IFRS.
- מדידת כל הנכסים וההתחייבויות שהוכרו על-פי תקני IFRS.

להקלת היישום לראשונה נקבעו מספר נושאים, לגביהם לא חלה חובת יישום למפרע במאזן הפתיחה תוך אפשרות לבחירת ניצול ההקלות, כולן או חלקן. כמו כן נקבעו מספר חריגים לעניין יישום למפרע של היבטים מסויימים של תקני IFRS.

על-פי התקן, על החברה לכלול בבאור לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר, 2007 את נתוני המאזן ליום 31 בדצמבר, 2007 ואת נתוני דוח רווח והפסד לשנה המסתיימת באותו תאריך, לאחר שיושמו לגביהם כללי ההכרה, המדידה וההצגה של תקני IFRS.

בכוונת החברה ליישם את תקני ה-IFRS החל מהדוחות הכספיים לתקופה המתחילה ביום 1 בינואר, 2008.

באור 3: - פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן		
	מדד ידוע	מדד בגין	
	%	%	
0.6	0.3	1.0	לששה חודשים שהסתיימו ביום:
(3.5)	1.3	1.6	30 ביוני, 2007
			30 ביוני, 2006
2.3	0.7	1.2	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:
(4.8)	1.2	1.0	30 ביוני, 2007
			30 ביוני, 2006
(8.2)	(0.3)	(0.1)	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2006

באור 4: - הודעה על-פי תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח) התשנ"ח-1998 על תיקונון (להלן - תקנות ההון)

ליום 30 ביוני 2007	אלפי ש"ח מדווחים	
1,691,953	(1)	הון עצמי מינימלי: הסכום הנדרש על פי התקנות
2,083,630	(2)	הסכום המחושב על-פי התקנות
391,677	(3)	עודף
74,847		הון ראשוני: הסכום המינימלי הנדרש על-פי התקנות
1,507,516		הסכום המחושב על-פי התקנות
1,432,669		עודף

(1) הסכום הנדרש כולל, בין היתר, דרישות הון בגין:

582,875	הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים ובביטוח מפני מחלות ואישפוז
561,545	חברה מאוחדת - מנורה מבטחים פנסיה בע"מ - חברה מנהלת (להלן - מבטחים)
141,654	סיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים [ראה באור 2(ב)]
170,454	נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון (בעיקר הלוואות ומקדמות לסוכנים)
1,456,528	

(2) הסכום המחושב על-פי תקנות ההון כולל הון משני בסך 576,114 אלפי ש"ח, והינו לפני ניוכי דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן בסך 100,000 אלפי ש"ח.

(3) חלוקת דיבידנד מעודפי הון כפופה לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות ההשקעה.

ג. החברה האם - מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - החברה האם) התחייבה להשלים בכל עת את ההון העצמי של מבטחים לסכום הקבוע בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964. התחייבות זו תהיה תקפה כל עוד החברה האם שולטת, במישרין או בעקיפין, במבטחים.

באור 5: - התחייבויות תלויות ותביעות

א. בקשות לאישור תובענות ייצוגיות

1. ביום 21 בספטמבר, 2004 הוגשה כנגד החברה וסוכנות ביטוח הפועלת עימה תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בהתאם לחוק הפיקוח. לטענת התובע הטענה החברה, כמו גם סוכנות הביטוח, את מבוטחיה בביטוח כלי שייט, בכך שהנפיקה פוליסות לביטוח כלי שייט בלא שהיה בידיה רשיון מבטח בענף זה. במסגרת התביעה, מבקש התובע להשיב את הפרמיות ששולמו לחברה על ידו ועל-ידי מבוטחים אחרים כאמור, במהלך שבע השנים שקדמו להגשת כתב התביעה. סכום התביעה האישית של התובע עומד על סך של 330 דולר. סכום התובענה הייצוגית לא כומת על-ידי התובע, והוא מבקש לכמתו לאחר קבלת פרטים מהחברה.

ביום 5 בינואר, 2005 הגישה החברה את תגובתה לבקשה לאישור התובענה כייצוגית וביום 3 במרס, 2005 הגיש התובע תשובה לתגובת החברה. ביום 12 באפריל, 2005 הגישו החברה וסוכנות הביטוח בקשה למחיקת סעיפים מתשובת התובע. עד למועד זה לא ניתנה החלטה בבקשה זו. לאחרונה, קבע בית המשפט כי על הצדדים להגיש את כל הבקשות המקדמיות עד ליום 15 בספטמבר, 2007.

ביום 21 במרס, 2005 הגיש התובע עתירה לבית המשפט העליון כנגד המפקח, הועדה המייעצת למפקח וכן כנגד החברה וסוכנות הביטוח. העתירה הוגשה על רקע העובדה כי ביום 27 בספטמבר, 2004 העניק המפקח רשיון לחברה לפעול, בין היתר בענפי הביטוח לכלי שייט ולכלי טייס וכן השית עליה קנס מנהלי. בעתירה מבקש העותר, בין היתר, כי המפקח ייתן טעם מדוע לא יפעיל את סמכותו וימנה ועדה בלתי תלויה אשר תחקור כיצד הנפיקה החברה פוליסות כאמור ללא רשיון וכן ליתן טעם מדוע המפקח והועדה לא יפעילו את סמכותם ויורו על ביטול או התליית הרשיון שניתן כאמור. בעתירה לא נתבקשו סעדים כלשהם כנגד החברה. ביום 31 במאי, 2005 הגישה המדינה את תגובת המפקח והועדה המייעצת לעתירה. ביום 1 ביוני, 2005, הגישו החברה וסוכנות הביטוח את תגובתן לעתירה. ביום 19 באפריל, 2007 התקיים דיון בעתירה, ובהמלצת בית המשפט העליון משך התובע את עתירתו.

2. ביום 18 באוקטובר, 2004 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו, תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד שתי חברות ביטוח נוספות (להלן - הנתבעות). התביעה והבקשה לאישורה כתובענה ייצוגית הוגשו מכוח חוק הפיקוח וחוק הגנת הצרכן התשנ"ה-1995. לטענת התובעים הטענו הנתבעות את התובעים ומבוטחים נוספים בביטוח בריאות אשר הינם חיילים בשירות צבאי, בכך שלא הביאו לידיעתם כי החל ממועד גיוסם היקף הכיסוי הביטוחי הינו זניח, מכיוון שהשימוש בכיסוי הביטוחי על-ידי חייל, מותנה בהסכמה מוקדמת של הצבא וכן בשל העובדה שקבלת טיפול מגורם אזרחי תשלול את אחריות הצבא לפציעת החייל. במסגרת התביעה, מבקשים התובעים להשיב את הפרמיות ששולמו לנתבעות על ידם ועל-ידי מבוטחים נוספים כאמור בתקופת היותם חיילים, במהלך שבע השנים שקדמו להגשת כתב התביעה. סכום התביעה האישית כנגד כל הנתבעות עומד על סך של 4,883 ש"ח. סכום התביעה הייצוגית לא כומת על ידי התובעים והם מבקשים לכמתו לאחר קבלת פרטים מהנתבעות. עם זאת מציינים התובעים כי הם מעריכים את סכום התביעה הכולל כנגד כל הנתבעות בסדר גודל של כ- 70 מליון ש"ח. ביום 10 באפריל, 2005 הגישה החברה את תגובתה לבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 2 ביולי, 2005 הגישו התובעים את תשובתם לתגובה לבקשה לאישור התובענה כייצוגית. ביום 21 ביוני, 2006 איפשר בית המשפט ליועץ המשפטי לממשלה להגיש את עמדתו בנדון. בקדם משפט אשר התקיים ביום 22 בינואר, 2007 הסכימו הצדדים לוותר על חקירות בתיק ולהגיש את סיכומיהם. ביום 3 ביולי, 2007, בטרם הגישה החברה סיכומים מטעמה, הגישו התובעים בקשה להוספת ראייה. החברה תגיש את תגובתה לבקשה זו ביום 10 בספטמבר, 2007. בשל הבקשה להוספת ראייה, נדחה מועד הגשת הסיכומים כך שהחברה תגיש את סיכומיה 30 יום לאחר החלטת בית המשפט בבקשה להוספת ראייה.

באור 5: - התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. בקשות לאישור תובענות ייצוגיות (המשך)

3. ביום 19 בדצמבר, 2004 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תביעה כנגד החברה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). עניינה של התביעה הינה טענה של הטעיה צרכנית במכירת הרחבות לפוליסת דירה ללא בקשת המבוטח ו/או הסכמתו.

הסעד העיקרי המבוקש בתובענה הינו להשיב לתובעים את דמי הביטוח שנגבו בגין ההרחבות כאמור במהלך שבע השנים שקדמו למועד הגשת התובענה. החברה הגישה תשובה לבקשה. התובע הגיש בקשה לתיקון הבקשה והתביעה. בקשה זו לתיקון התביעה והבקשה התקבלו ועל כך הגישה החברה ערעור שנדחה. בהתאם, הגיש התובע בקשה מתוקנת והחברה הגישה את תגובתה לבקשה המתוקנת.

4. ביום 21 בנובמבר, 2005 הוגשה כנגד החברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). עניינה של התובענה הוא בפרשנות נספח לפוליסות ביטוח חיים המתייחס לכיסוי ביטוחי בגין נכות תאונתית (להלן - נספח נכות תאונתית). הטענה המרכזית בתובענה הינה כי בכל הקשור לכיסוי בגין נכות תאונתית הכלול בנספח נכות תאונתית, דרך חישוב תגמולי הביטוח, מסייגת החברה את חבותה, תוך הפרה של חובת הגילוי הקבועה בחוק הפיקוח והתקנות שהותקנו מכוחו, פעולה שהינה, לפי הטענה, גם בבחינת הטעיה לאחר קרות האירוע הביטוחי בנוגע להיקף הכיסוי הביטוחי ובניגוד להוראות החוק האמור.

הסעד המבוקש על ידי התובע הינו תשלום הפער בין סכום הפיצוי המגיע לו לטענתו לפי הפוליסה ובין סכום הפיצוי ששולם בפועל, וזאת לגבי כלל המבוטחים שהיו זכאים לפיצוי על-פי נספח נכות תאונתית והתשלום בוצע בשבע השנים האחרונות. סכום התביעה האישית של התובע הועמד על סך של 17,599 ש"ח, בעוד שלגבי כלל חברי הקבוצה אין בידי התובע נתונים המאפשרים עריכת אומדן של הנזק הכולל. החברה הגישה את תגובתה לבקשה בחודש אפריל, 2006. התלונה בעניין העולה בתובענה שהגיש המבקש למפקח נמצאה מוצדקת, בהחלטת סגנית המפקח מיום 17 במאי, 2006 (להלן - ההכרעה). על-פי ההכרעה, על החברה לחשב ממועד ההכרעה ואילך, את תגמולי הביטוח על-פי הפוליסה בדרך שנקבעה בהכרעה ולא בדרך בה נהגה החברה לחשב את תגמולי הביטוח. על הכרעה זו הגישה החברה ערעור ביום 30 באוקטובר, 2006.

5. ביום 20 בדצמבר, 2005 הוגשה כנגד החברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). התובע הינו עובד זר המבוטח בפוליסת ביטוח רפואי לעובדים זרים של החברה. לטענת התובע, במקרים של אי כשירות לעבודה או מצב רפואי קודם, החברה אינה נוהגת על-פי הוראות צו עובדים זרים (איסור העסקה שלא כדין ובהבטחת תנאים הוגנים) (סל שירותי בריאות לעובד), התשס"א-2001 (להלן - הצו), בכך שאין היא מכסה את מלוא הטיפולים הנדרשים לעובד עד סיום בירור סוגיית אי הכשירות או המצב הרפואי הקודם.

באור 5: - התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. בקשות לאישור תובענות ייצוגיות (המשך)

5. (המשך)

הסעד המבוקש על ידי התובע עבור עצמו ועבור כל אחד מהעובדים הזרים המבוטחים בחברה, או שהיו מבוטחים בה בשבע השנים האחרונות, עובר להגשת התביעה ואשר ניתנה לגביהם קביעת אי כשירות או מצב רפואי קודם הינו פיצוי בסך של 50 אלפי ש"ח כל אחד (25 אלפי ש"ח בגין התעשרות עקב חסכון במתן שירותים רפואיים ו- 25 אלפי ש"ח פיצוי בגין עוגמת נפש). הנזק הכולל לכל חברי הקבוצה המוגדרת בבקשה נאמד על ידי התובע בסך של 47 מליון ש"ח. בנוסף, מבקש התובע סעד הצהרתי כי הפוליסה שהוצאה על ידי החברה מנוגדת לצו ויש לבטל/לשנות את סעיפיה.

ביום 1 בפברואר, 2006 הגישה החברה את תגובתה לבקשה וביום 5 במרס, 2006 הגיש התובע את תשובתו לתגובת החברה. בדיון שהתקיים ביום 24 בדצמבר, 2006 הודיע ב"כ התובע כי מרשו נפטר. לאחרונה הוגשה בקשה לתיקון כתב התביעה והבקשה בשם תובעת חדשה שנטען כי ירשה מהמנוח את זכות התביעה. החברה הגישה התנגדות לבקשה. עוד יצוין, כי נוסח הפוליסה תוקן והותאם ללשון הצו. לאחרונה, קבע בית המשפט כי התובעת החדשה אינה רשאית להמשיך בתביעה הייצוגית במקום המנוח אולם איפשר לב"כ המנוח לעתור להחלפת המנוח בתובע אחר.

ביום 5 ביולי, 2007 הוגשה בקשה חדשה לחילוף בעל דין ולתיקון כתב התביעה. התובעים המוצעים (החליפיים) הם עיזבון התובע המקורי, ידועתו בציבור וכן עיזבון עובדת זרה נוספת שנפטרה וירשיה. בכתב התביעה המתוקן מועלות טענות חדשות ושונויות, ובין היתר, כי החברה אינה ממציאה למבוטחים את הפוליסה המלאה או תקציר שלה כנדרש על פי הנחיות הפיקוח, הפוליסה החדשה עדיין אינה מתאימה לצו וכי לא מולאו דרישות הפיקוח בכל הנוגע למסירת הודעה על אי כשירות וזכאות לחוות דעת נגדית. כמו-כן, הסכומים הנתבעים בתובענה המתוקנת גבוהים פי כמה מהסכומים שנדרשו במסגרת הבקשה המקורית.

6. ביום 3 באפריל, 2006 הוגשה כנגד החברה תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכוח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. עניינה של התביעה והבקשה בגבייה, לפי הנטען, של תשלומים בלתי חוקיים, לכאורה, אשר גבתה החברה מציבור מבוטחיה שהתקשרו עימה בפוליסת ביטוח בריאות או פוליסת ביטוח חיים. לטענת התובעים, החברה עושה לעצמה מנהג בעת התקשרותה עם מבוטחיה בפוליסה חדשה וכן בעת ביצוע שינויים ו/או הרחבות בפוליסה קיימת, לחייב את המבוטחים, ובכללם התובעים, בפרמיה למן ה-1 בחודש בו התקשרו עם החברה או הרחיבו את הכיסוי הביטוחי (לפי העניין) וזאת גם באותם מקרים בהם ההתקשרות בוצעה לאחר ה-1 בחודש ולעתים אף בסוף החודש. לטענת התובעים אין חולק כי בגין כל התקופה שמה-1 בחודש הרלבנטי ועד למועד בו התקשר המבוטח עם החברה, לא ניתן הכיסוי הביטוחי נשוא הפוליסה החדשה או ההרחבה.

לטענת התובעים, במעשיה הנטענים, הטעתה החברה את ציבור לקוחותיה תוך הפרת חובת תום הלב כלפיהם וכי הם והקבוצה אותה הם מבקשים לייצג זכאים להשבה של החלק העודף של הפרמיה שנגבתה מהם שלא כדין. הנזק האישי של התובעים הועמד על דם על סך של 389 ש"ח.

החברה טרם הגישה את תגובתה לבקשה. הצדדים מנהלים מגעים לסיום המחלוקת ביניהם בדרך של פשרה. אם וככל שהצדדים יגיעו להסדר פשרה, אזי יהיה צורך בקבלת אישורו של בית המשפט להסדר.

באור 5: - התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. בקשות לאישור תובענות ייצוגיות (המשך)

7. ביום 25 באפריל, 2006 הוגשה כנגד החברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). ענינה של התובענה בפוליסת אובדן כושר עבודה של החברה. לטענת התובעים, בפוליסה קבוע תנאי שעניינו "תקופת המתנה" (בת שלושה חודשים), שמשמעותו היא כי תגמולי ביטוח בגין אירוע ביטוחי בתקופת הפוליסה ישולמו רק החל מתום תקופת ההמתנה ובתנאי שהמבוטח עדיין חסר כושר עבודה במועד זה וכל עוד נמשך אי הכושר. לטענת התובעים, החברה (כמו גם חברות ביטוח נוספות הנתבעות בתובענה, להלן ביחד - הנתבעות) גובה דמי ביטוח גם בשלושת החודשים האחרונים שלפני תום תקופת הביטוח אף כי מקום שמקרה הביטוח יארע בתקופה זו לא יהיו זכאים לתגמולי ביטוח בשל תקופת ההמתנה הנזכרת.

על בסיס האמור טוענים התובעים כי הנתבעות הטעו אותם, פעלו בחוסר תום לב, הפרו חובות שבדין, פעלו ברשלנות, הפרו חובות חקוקים ועשו עושר ולא במשפט.

הסעד המבוקש על-ידי התובעים הינו, אישור התובענה הייצוגית, מתן צו המחייב את הנתבעות להפסיק ולגבות דמי ביטוח בגין תקופת שלושת החודשים האחרונים שלפני תום תקופת הפוליסה וכן חיוב הנתבעות להשיב את דמי הביטוח שגבו מחברי הקבוצה בגין התקופה האמורה. לטענת התובעים ובהתבסס על חוות דעת שצורפה לתובענה מטעמם, הנזק הכולל של הקבוצה לשנים 1998-2004 מוערך באופן ראשוני בסך של 47.6 מליון ש"ח לכלל הנתבעות ומתוכו (על-פי חוות הדעת) סך של 5.4 מליון ש"ח כנגד החברה.

החברה הגישה את תגובתה לבקשה ביום 6 בנובמבר, 2006.

8. ביום 19 ביוני, 2006 הוגשה כנגד החברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). התביעה והבקשה הוגשו כנגד מדינת ישראל (אגף הוצאה לפועל - הנהלת בתי המשפט) וכן כנגד מרבית הבנקים, המבטחים (ובכללם החברה) וקופות הגמל בישראל (להלן - הנתבעים). עניינה של התביעה והבקשה בגבייה של תשלומים בהתאם לתקנות הוצאה לפועל (אגרות, שכר והוצאות), התשכ"ח-1968 (להלן - תקנות האגרות) במסגרת "בקשות להטלת עיקולי צד שלישי" באמצעות המדיה האלקטרונית המשולמים לצדדים שלישיים המוכרים מכוח תקנות האגרות. החברה הינה צד שלישי מוכר מכוח תקנות האגרות.

לטענת התובעים, הנתבעים מטעים את הזוכים בתיקי הוצאה לפועל בכך שהם מעבירים להם מידע חלקי, מטעה ו/או לא מלא לגבי כספים וזכויות של חייבים המוחזקים לכאורה בידיהם, וזאת כאמור תוך קבלת תשלום על-פי תקנות האגרות. עילות התביעה עליהן נסמכים התובעים הינן בין היתר, הטעיה אסורה בניגוד לחוק הגנת הצרכן, פעולה בניגוד לחוק הפיקוח, הפרת חובות אמון ותום לב ועשיית עושר ולא במשפט.

הנזק הכולל לקבוצה הוערך על-ידי התובעים, כנגד כלל הנתבעים, בסך של כ- 233 מליון ש"ח ומתוכו, על-פי תחשיב המבוסס על נתוני אגף הוצאה לפועל, סך של כ- 17 מליון ש"ח כנגד כלל הנתבעים שהינם מבטחים (ובכללם החברה). הסעדים המבוקשים על ידי הנתבעים הינם, בין היתר, השבת סך האגרות שנגבו על ידי הנתבעים בתקופה שמיום 11 ביולי, 2002 ועד למועד הגשת התובענה, וכן חיוב הנתבעים להיערכות מיידית למתן תשובות אמיתיות ונכונות ובמועד לבקשות העיקולים באמצעות המדיה המגנטית.

ביום 18 באוקטובר, 2006 הגישה החברה, יחד עם חברות הביטוח הנוספות הנתבעות עימה, בקשה מקדמית לסילוק הבקשה טרם הגשת התגובה, ובמקביל בקשת ארכה להגשת התגובה עד לאחר שתתקבל החלטה בבקשה המקדמית. ביום 31 באוקטובר, 2006 נעתר בית המשפט לבקשת הארכה וקבע כי התגובה תוגש 30 יום לאחר קבלת החלטה בבקשה המקדמית.

באור 5: - התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. בקשות לאישור תובענות ייצוגיות (המשך)

8. (המשך)

ביום 6 בפברואר, 2007 הגישו התובעים את תגובתם לבית המשפט. ביום 1 באפריל, 2007 הגישו החברות לבית המשפט את תשובתן לתגובת המבקשים. דיון בבקשה המקדמית נקבע ליום 8 באוקטובר, 2007.

לדעת הנהלת החברה, בהסתמך על הערכת יועציה המשפטיים, באשר לסיכויי התובענות והבקשות לאשרן כתובענות ייצוגיות המפורטות בסעיפים קטנים 1 עד 8 לעיל, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות במקום בו נדרשו. הפרשות שנרשמו הינן בסכומים לא מהותיים.

בקשות שטרם ניתן להעריך:

9. ביום 22 באוגוסט, 2007 הוגשה כנגד החברה תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). עניינה של התובענה הוא הפחתת תגמולי ביטוח בקרות מקרה ביטוח של אובדן גמור או אובדן גמור להלכה בביטוח רכב, וזאת, על פי הטענה, שלא כדין ובניגוד להנחיית המפקח על הביטוח תוך ביצוע הטעיה, הפרת חוזה והתעשרות שלא כדין. הנזק האישי לתובע על פי התובענה הועמד על סך של 4,550 ש"ח בעוד שהנזק המצרפי לכלל חברי הקבוצה הוערך על ידי התובע בסך של 87 מליון ש"ח.

10. ביום 23 באוגוסט, 2007 הוגשה כנגד החברה כמו-גם כנגד חברות ביטוח נוספות (להלן - הנתבעות), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). עניינה של התובענה הוא דרישה להחזר מלוא תשלומי 3 פרמיות חודשיות ראשונות ששולמו על ידי מבוטחים חדשים שהצטרפו לביטוח בריאות ו/או "ביטוח ניתוח" (להלן - פוליסות בריאות) של הנתבעות, בגין תקופת אכשרה בת 3 החודשים מתחילת תוקפן של פוליסות הביטוח (להלן - תקופת אכשרה). לטענת התובעים, מכיוון שעל פי תנאי פוליסות הבריאות מקרה ביטוח שחל במהלך תקופת האכשרה לא מוכר כמקרה שלגביו חל כיסוי ביטוחי, אזי לכאורה המבוטח משלם דמי ביטוח עבור מוצר ו/או שירות שאיננו מסופק לו משך תקופת האכשרה, ומכאן שגביית דמי הביטוח בתקופה זו הינה שלא כדין. הסעד המבוקש על ידי התובעים הינו החזר מלא של דמי הביטוח ששולמו על ידי מבוטחים בפוליסות הנ"ל במהלך תקופת האכשרה. הנזק האישי של התובע שהינו מבוטח החברה הועמד על סך של 280 ש"ח (משוערך ליום הגשת התביעה) בעוד שסכום התביעה הכולל כנגד כל הנתבעות (לרבות בגין פוליסות שבוטלו בעבר) חושב והוערך על ידי התובעים בסך של כ- 731 מליון ש"ח.

לדעת הנהלת החברה, בהסתמך על הערכת יועציה המשפטיים ובשל העובדה כי התובענות המפורטות בסעיפים קטנים 9 ו-10 לעיל, נתקבלו אך לפני מספר ימים, לא ניתן בשלב ראשוני זה להעריך את סיכויי התביעות לגופן ואת הסיכויים לאישורן כתובענות ייצוגיות, ולפיכך לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגינן.

ב. תביעות

לא חל שינוי מהותי בתביעות שהוגשו כנגד החברה כפי שפורטו בבאור 27ב(1) בדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר, 2006. באשר לתביעה הנזכרת בבאור 27ב(2), - ביום 8 ביולי 2007 ועל רקע העובדה כי התובעים בתובענה האמורה לא התייצבו ולא יצרו קשר עם פרקליטם שוחרר הפרקליט מייצוג ובית המשפט הורה על הפסקת התובענה וקבע כי חידוש התובענה יעשה רק אם תוגש בקשה לא יאוחר מ- 24 חודש מיום ההחלטה ובאם לא תוגש תימחק התובענה ללא צורך בהחלטה נוספת. מאידך, התובענה שכנגד תיוותר על כנה.

באור 6: - ארוע מהותי בתקופת הדוח

ביום 3 במאי, 2007 פרסמה מנורה מבטחים גיוס הון בע"מ (להלן: מנורה גיוס הון), שהינה חברת בת של החברה, תשקיף הנפקה לציבור של עד 200 מליון תעודות התחייבות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת. תמורת הנפקת כתבי ההתחייבות תופקד בחברה, לשימושה, על פי שיקוליה ועל אחריותה. החברה התחייבה לשלם לבעלי תעודות ההתחייבות את הקרן, ההצמדה והריבית, בהתאם לתנאי תעודות ההתחייבות המפורטים בתשקיף כאמור. התחייבותה של החברה בקשר עם תעודות ההתחייבות כאמור, הינה בעלת מעמד שווה לכתבי התחייבות נדחים שהנפיקה ו/או תנפיק החברה, ובעלת מעמד נדחה לעומת שאר התחייבויותיה של החברה כלפי נושיה. ביום 13 במאי, 2007 השלימה מנורה גיוס הון הנפקה לציבור של מלוא הכמות המוצעת של תעודות ההתחייבות תמורת 200 מיליוני ש"ח. תעודות ההתחייבות נושאות ריבית שנתית בשיעור של 4.05%, צמודות למדד המחירים לצרכן ועומדות לפירעון ב- 11 תשלומים שנתיים שווים החל מיום 1 ביולי, 2012.

באור 7: - ארועים לאחר תאריך המאזן

א. ביום 9 באוגוסט, 2007 חתמה החברה על הסכם עם סיני החזקות ביטוח (1993) בע"מ (להלן: סיני) לרכישת 100% ממניות שומרה חברה לביטוח בע"מ, שהינה מבטח מורשה כדין, הפועל בתחומי הביטוח הכללי, ואשר בבעלותה שתי חברות נוספות: סיני סוכנות לביטוח בע"מ ושומרה נדל"ן בע"מ, וזאת כנגד תמורה כוללת בסך של כ- 147 מיליוני ש"ח, וכן לרכישת 100% ממניות סיני מורשי חיתום סוכנות לביטוח (1989) בע"מ (להלן: סיני מורשי חיתום), בתמורה להזרמה של כ- 6 מיליוני ש"ח לסיני מורשי חיתום, לצורך החזר הלוואות בעלים. השלמת העסקה מותלית באישור המפקח על הביטוח והממונה על ההגבלים העסקיים.

ב. ביום 30 באוגוסט, 2007 הכריזה החברה על חלוקת דיבידנד בסך 100 מיליוני ש"ח.

באור 7: - תוצאות עסקי ביטוח כללי לפי ענפי הביטוח העיקריים

לתקופה של ששה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2007 (בלתי מבוקר)

סך-הכל	אחרים	בריאות		אחרים	רכב חובה	חבויות		אחריות מעבידים	אחרים	בתי עסק	רכוש		אובדן רכוש	פרמיות דמים
		מחלות ואישפוז	תאונות אישיות			צד שלישי מדווחים	אחריות מקצועית אלפי ש"ח				מקיף דירות	רכב רכוש		
815,098	11,769	103,982	4,517	9,556	167,577	23,854	49,634	17,511	38,733	45,112	66,519	237,177	39,157	
225,646	3,343	5,694	1,549	1,606	27,846	7,036	14,801	5,145	8,491	14,042	22,590	108,732	4,771	
1,040,744	15,112	109,676	6,066	11,162	195,423	30,890	64,435	22,656	47,224	59,154	89,109	345,909	43,928	סך-הכל דמי ביטוח
212,396	2,082	29,579	3,578	3,722	4,417	1,517	24,823	935	32,043	19,008	25,719	30,342	34,631	בניכוי ביטוח משנה
828,348	13,030	80,097	2,488	7,440	191,006	29,373	39,612	21,721	15,181	40,146	63,390	315,567	9,297	סך-הכל דמי ביטוח בשייר
(88,112)	(3,523)	(2,237)	(489)	(1,672)	(13,863)	(5,022)	(2,555)	(4,987)	(1,098)	(8,673)	(2,412)	(39,797)	(1,784)	שינוי בעתודה לסיכונים שטרם חלפו בניכוי ביטוח משנה
740,236	9,507	77,860	1,999	5,768	177,143	24,351	37,057	16,734	14,083	31,473	60,978	275,770	7,513	דמי ביטוח שהורווחו הכנסות מהשקעות
113,838	572	3,999	353	1,370	60,349	7,917	9,691	6,997	1,360	1,949	2,942	15,872	467	
854,074	10,079	81,859	2,352	7,138	237,492	32,268	46,748	23,731	15,443	33,422	63,920	291,642	7,980	סך-הכל הכנסות לתקופה
628,227	5,418	39,678	2,419	4,078	145,580	16,230	24,821	22,154	19,082	39,622	43,607	219,056	46,482	תביעות ששולמו ותלויות בניכוי ביטוח משנה
138,055	6	10,437	2,588	704	(4,476)	3,050	9,937	988	13,279	16,992	17,386	25,242	41,922	
490,172	5,412	29,241	(169)	3,374	150,056	13,180	14,884	21,166	5,803	22,630	26,221	193,814	4,560	סך-הכל תביעות לתקופה
363,902	4,667	52,618	2,521	3,764	87,436	19,088	31,864	2,565	9,640	10,792	37,699	97,828	3,420	עודף הכנסות על התביעות לתקופה
176,042	848	23,113	1,773	1,026	9,005	5,601	14,087	3,803	10,239	10,519	25,378	67,632	3,018	דמי עמלה
28,792	245	3,976	655	98	-	98	480	1	8,108	3,863	4,603	2,268	4,397	בניכוי - דמי עמלה מביטוח משנה
147,250	603	19,137	1,118	928	9,005	5,503	13,607	3,802	2,131	6,656	20,775	65,364	(1,379)	
87,480	897	12,205	494	861	18,105	2,222	4,761	1,841	3,325	5,589	7,885	27,288	2,007	הוצאות הנהלה וכלליות
234,730	1,500	31,342	1,612	1,789	27,110	7,725	18,368	5,643	5,456	12,245	28,660	92,652	628	
(19,465)	(367)	(418)	(162)	(279)	(1,387)	(1,218)	(1,281)	(1,187)	(246)	(1,891)	(723)	(9,904)	(402)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
215,265	1,133	30,924	1,450	1,510	25,723	6,507	17,087	4,456	5,210	10,354	27,937	82,748	226	סך-הכל הוצאות לתקופה, נטו
148,637	3,534	21,694	1,071	2,254	61,713	12,581	14,777	(1,891)	4,430	438	9,762	15,080	3,194	רווח (הפסד) מעסקי ביטוח כללי לתקופה

באור 7: - תוצאות עסקי ביטוח כללי לפי ענפי הביטוח העיקריים (המשך)

לתקופה של ששה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2006 (בלתי מבוקר)

סך-הכל	אחרים	בריאות		אחרים	רכב חובה	חבויות		אחריות מעבידים	אחרים	בתי עסק	רכוש		אובדן רכוש	פרמיות דמים
		מחלות ואישפוז	תאונות אישיות			צד שלישי מדווחים	אחריות מקצועית אלפי ש"ח				מקיף דירות	רכב רכוש		
746,458	10,080	100,594	4,336	7,578	160,001	21,248	49,517	14,672	37,400	38,432	60,911	206,490	35,199	
215,349	2,861	5,829	1,567	1,345	27,012	6,960	14,608	4,267	8,689	11,141	32,331	94,439	4,300	
961,807	12,941	106,423	5,903	8,923	187,013	28,208	64,125	18,939	46,089	49,573	93,242	300,929	39,499	סך-הכל דמי ביטוח
206,306	1,773	28,145	3,797	2,120	4,286	1,119	24,261	688	30,742	19,554	28,926	28,248	32,647	בניכוי ביטוח משנה
755,501	11,168	78,278	2,106	6,803	182,727	27,089	39,864	18,251	15,347	30,019	64,316	272,681	6,852	סך-הכל דמי ביטוח בשייר
(57,660)	(3,469)	(1,041)	182	(1,873)	(209)	(5,026)	(2,477)	(3,600)	(2,407)	(7,053)	(2,056)	(27,395)	(1,236)	שינוי בעתודה לסיכונים שטרם חלפו בניכוי ביטוח משנה
697,841	7,699	77,237	2,288	4,930	182,518	22,063	37,387	14,651	12,940	22,966	62,260	245,286	5,616	דמי ביטוח שהורווחו הכנסות מהשקעות
65,716	254	2,340	237	733	35,154	4,709	5,237	4,126	656	971	1,992	9,055	252	
763,557	7,953	79,577	2,525	5,663	217,672	26,772	42,624	18,777	13,596	23,937	64,252	254,341	5,868	סך-הכל הכנסות לתקופה
570,525	5,000	30,835	2,255	3,811	166,600	13,148	18,955	20,908	35,004	27,061	44,827	183,218	18,903	תביעות ששולמו ותלויות בניכוי ביטוח משנה
108,183	52	7,858	1,415	1,125	2,206	1,878	(2,574)	1,904	29,086	10,113	15,216	23,991	15,913	
462,342	4,948	22,977	840	2,686	164,394	11,270	21,529	19,004	5,918	16,948	29,611	159,227	2,990	סך-הכל תביעות לתקופה
301,215	3,005	56,600	1,685	2,977	53,278	15,502	21,095	(227)	7,678	6,989	34,641	95,114	2,878	עודף הכנסות על התביעות לתקופה
165,234	338	26,432	1,891	902	8,258	5,077	8,849	3,198	8,926	9,098	29,842	59,729	2,694	דמי עמלה
26,760	197	3,859	361	8	-	84	669	21	7,744	4,000	4,354	1,673	3,790	בניכוי - דמי עמלה מביטוח משנה
138,474	141	22,573	1,530	894	8,258	4,993	8,180	3,177	1,182	5,098	25,488	58,056	(1,096)	
89,484	827	12,725	555	745	19,632	2,440	5,381	1,814	3,293	5,325	7,621	26,926	2,200	הוצאות הנהלה וכלליות
227,958	968	35,298	2,085	1,639	27,890	7,433	13,561	4,991	4,475	10,423	33,109	84,982	1,104	
(16,798)	(169)	(4,145)	57	(344)	(21)	(1,263)	102	(859)	(354)	(1,782)	(1,037)	(6,850)	(133)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
211,160	799	31,153	2,142	1,295	27,869	6,170	13,663	4,132	4,121	8,641	32,072	78,132	971	סך-הכל הוצאות לתקופה, נטו
90,055	2,206	25,447	(457)	1,682	25,409	9,332	7,432	(4,359)	3,557	(1,652)	2,569	16,982	1,907	רווח (הפסד) מעסקי ביטוח כללי לתקופה

באור 7: - תוצאות עסקי ביטוח כללי לפי ענפי הביטוח העיקריים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2006 (מבוקר)

סך-הכל	אחרים	בריאות		אחרים	רכב חובה	חבויות			אחרים	בתי עסק	רכוש		אובדן רכוש	
		מחלות ואישפוז	תאונות אישיות			צד שלישי מדווחים	אחריות מקצועית אלפי ש"ח	אחריות מעבידים			מקיף דירות	רכב רכוש		
1,385,529	15,164	200,954	7,356	14,124	307,180	38,273	86,263	25,343	67,777	62,235	115,062	385,750	60,048	פרמיות
393,158	5,218	11,508	2,458	2,248	51,509	12,257	26,741	7,516	15,293	18,578	56,319	176,587	6,926	דמים
1,778,687	20,382	212,462	9,814	16,372	358,689	50,530	113,004	32,859	83,070	80,813	171,381	562,337	66,974	סך-הכל דמי ביטוח
379,551	2,493	57,213	6,379	7,412	9,686	3,727	41,219	1,695	56,485	27,666	63,327	46,097	56,152	בניכוי ביטוח משנה
1,399,136	17,889	155,249	3,435	8,960	349,003	46,803	71,785	31,164	26,585	53,147	108,054	516,240	10,822	סך-הכל דמי ביטוח בשייר
(18,047)	(2,289)	(4,491)	308	(403)	7,737	(2,895)	6,748	(1,154)	(1,247)	(4,645)	9,183	(24,589)	(310)	שינוי בעתודה לסיכונים שטרם חלפו בניכוי ביטוח משנה
1,381,089	15,600	150,758	3,743	8,557	356,740	43,908	78,533	30,010	25,338	48,502	117,237	491,651	10,512	דמי ביטוח שהורווחו
117,700	478	6,075	412	1,279	60,165	8,150	9,468	6,872	1,333	1,637	3,932	17,456	443	הכנסות מהשקעות
1,498,789	16,078	156,833	4,155	9,836	416,905	52,058	88,001	36,882	26,671	50,139	121,169	509,107	10,955	סך-הכל הכנסות לשנה
1,094,729	8,649	65,324	6,399	6,712	302,324	30,587	41,183	30,343	58,616	62,939	88,664	362,796	30,193	תביעות ששולמו ותלויות
217,851	50	15,683	4,830	2,759	16,557	10,064	(1,179)	1,600	46,745	23,400	31,834	40,484	25,024	בניכוי ביטוח משנה
876,878	8,599	49,641	1,569	3,953	285,767	20,523	42,362	28,743	11,871	39,539	56,830	322,312	5,169	סך-הכל תביעות לשנה
621,911	7,479	107,192	2,586	5,883	131,138	31,535	45,639	8,139	14,800	10,600	64,339	186,795	5,786	עודף הכנסות על התביעות לשנה
306,775	392	55,191	2,903	1,353	16,830	8,518	15,997	5,204	18,620	14,869	55,216	107,748	3,934	דמי עמלה
48,746	224	8,620	451	450	-	236	1,394	34	13,068	5,254	9,477	4,103	5,435	בניכוי - דמי עמלה מביטוח משנה
258,029	168	46,571	2,452	903	16,830	8,282	14,603	5,170	5,552	9,615	45,739	103,645	(1,501)	
168,814	927	23,001	925	1,319	40,042	4,685	9,534	3,223	6,533	9,238	14,032	51,713	3,642	הוצאות הנהלה וכלליות
426,843	1,095	69,572	3,377	2,222	56,872	12,967	24,137	8,393	12,085	18,853	59,771	155,358	2,141	
(13,501)	56	(6,844)	108	(108)	774	(822)	(1,200)	(239)	(162)	(1,384)	2,754	(6,218)	(216)	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
413,342	1,151	62,728	3,485	2,114	57,646	12,145	22,937	8,154	11,923	17,469	62,525	149,140	1,925	סך-הכל הוצאות לשנה, נטו
208,569	6,328	44,464	(899)	3,769	73,492	19,390	22,702	(15)	2,877	(6,869)	1,814	37,655	3,861	רווח (הפסד) מעסקי ביטוח כללי לשנה